

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Невизначений простір

Люди не хочуть жити у буферній зоні

▶ СТОР. 8

Флешмоб

Чи можна нагодувати учня за чотири гривні?

▶ СТОР. 10

Замість прогнозу на жовтень

Ще один неординарний, ще один інфляційний

▶ СТОР. 12

№ 188 (5938) СЕРЕДА, 1 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

На позачерговому засіданні народні депутати розглянуть антикорупційний пакет

Порядок денний позачергового пленарного засідання парламенту 7 жовтня буде присвячено розгляду виключно антикорупційного пакета законопроектів, повідомив на брифінгу Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов.

▶ СТОР. 2

Збитки у торгівлі з Росією компенсовуємо на західних ринках

Днями практично непоміченою пройшла новина про те, що зростання експорту на європейські ринки на 587 мільйонів доларів загалом компенсує втрати України від зменшення експорту до Росії, яке становить 592 мільйони доларів. З'ясувалося, що вітчизняні виробники фактично в умовах війни здатні шукати і виходити на нові, складніші за конкурентним середовищем, ринки. Вчора у Міністерстві закордонних справ під час засідання Ради експортерів та інвесторів говорили про те, як допомогти українському бізнесу знайти нових клієнтів за кордоном, замість тих, яких втрачено у Росії.

▶ СТОР. 7

Для тих, кому за 60, потрібні здоров'я, увага, мир

Сьогодні в усьому світі відзначається Міжнародний день людей похилого віку, проголошений 50-ю сесією Генеральної Асамблеї ООН.

За міжнародною статистикою, нині вік кожного десятого жителя Землі становить 60 і більше років. В Україні тих, кому за 60, — 22 відсотки.

У нашій країні лише один відсоток літніх людей вважаються практично здоровими. Кожен п'ятий українець похилого віку живе сам, а кожен десятий — потребує сторонньої допомоги. Японська медична асоціація дійшла висновку, що літнім людям потрібні для щастя чотири умови: бути здоровими, економічно незалежними, відчувати увагу близьких і мати заняття до душі. А для наших співвітчизників, щоби бути щасливими, невід'ємна ще п'ята умова — мир і спокій у державі.

Парламентські вибори,

які повинні стати складовою загальнонаціонального єднання, відбудуться на всій території країни

Позачергові парламентські перегони відбудуться на всій території України, де їх проведення передбачено законом. Про це під час навчального семінару-наради з головами та секретарями окружних виборчих комісій з питань організації підготовки та проведення позачергових виборів народних депутатів 26 жовтня 2014 року (на знімку внизу) ***заявив глава Центральної виборчої комісії Михайло Охендовський*** (на знімку праворуч).

▶ СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПОДРОБИЦІ

Борги із зарплат дедалі зростають

Удесятеро від початку року збільшилися борги із зарплати на Дніпропетровщині. Тоді як загальнодержавний показник — не більш як удвічі. Сума по регіону наблизилася до сімдесяти мільйонів гривень. Як повідомила начальник ГУ статистики в області Ольга Шпильова, тоді як низка галузей боргів не накопичила взагалі, у сфері транспорту вони зросли в сімдесят (!) разів. Подібний дисбаланс спостерігається і по територіях. Притому що в певних районах і містах роботодавці справляються зі своїми зобов'язаннями стосовно працівників, в обласному центрі заборгованість збільшилася у 13 разів, у Дніпродзержинську й Жовтих Водах — майже вчетверо, в Апостолівському та Нікопольському районах — удвічі, **інформує наш власний кореспондент у Дніпропетровській області Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.**

Аграрії засіяли майже сорок відсотків площ

За повідомленням Мінагрополітики, вітчизняні аграрії уже засіяли на зерно озимих культур на 2,687 млн. гектарів угідь. Найвищий показник становить пшениця — її посіяно на понад двох з половиною мільйонах гектарів, або на 46 відсотках до запланованого. 36 відсотків від запланованого лягло в ріллю жита — 75 тис. гектарів. А найменше, лише п'ять відсотків, ячменю, його посіви займають 56 тис. гектарів. Загалом же цього року передбачається використати 7473 млн. га площі для посіву зернових на зиму, 36 відсотків якої вже засіяно.

До слова, цьогорічний урожай пшениці в Україні оцінюється на рівні 23 млн. тонн.

КОРОТКО

■ На чотири мільйони гривень більше, ніж торік, сплатили податку за оренду землі юридичні та фізичні особи на Вінниччині. Загалом протягом січня-серпня до місцевих бюджетів від платників податку за землю надійшло 221 млн. грн., **інформує наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

■ Дев'яносто п'ята окрема аеромобільна бригада отримала від громади Андрушівського району Житомирщини двадцять комплектів, до кожного з яких входять каремат, водонепроникний камуфляжний костюм, захисні чоботи, шкарпетки та шапка. Ще частину аналогічних комплектів доправили у 10-й Новоград-Волинський батальйон територіальної оборони, **передає наш власкор Олексій КАВУН.**

На переоснащення армії у наступному році виділять 10 мільярдів гривень (*УНІАН*)

На позачерговому засіданні народні депутати розглянуть антикорупційний пакет

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Він наголосив, що будь-які реформи, про які нині багато розмов, можуть бути реалізовані лише тоді, коли є кому їх реалізовувати. Це аксіома. І оновлення країни в наших умовах неможливо, поки не відбудеться оновлення влади. Саме тому важливим є прийняття законів про очищення влади, так званого люстраційного закону, а також пакета антикорупційних законопроектів, які внесено до парламенту.

Голова Верховної Ради висловив сподівання, що Президент України найближчим часом підпише закон про очищення влади, адже кожен день зволікання, непідписання цього закону блокує будь-які реальні зміни у країні, будь-які реформи. «Без реалізації механізму очищення влади говорити про реформи — це просто називати гасла, які не мають механізму реалізації», — підкреслив О. Турчинов.

Водночас, зауважив керівник парламенту, є дуже багато прикладів, коли до влади приходили нові молоді перспективні політики, але вони дуже швидко перетворювалися на старих корупціонерів. «Бо система державного управління дуже сильно вражена вірусом корупції», — вважає Турчинов.

Саме тому Голова Верховної Ради підтримав ініціативу Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка розглянути невідкладно пакет антикорупційних законів, які можуть стати дієвим, реальним дієвим механізмом боротьби з корупцією.

Перший закон, який розглядатиме парламент на позачерговому засіданні 7 жовтня, — про засади державної антикорупційної політики, Антикорупційна стратегія на 2014—2017 роки, розроблена Кабінетом Міністрів. Це план конкретних дій із боротьби з корупцією. До 2017 року — це той час, який відведено для підготовки до вступу України до Євросоюзу. Адже вступ до ЄС без реальної ефективної боротьби з корупцією неможливий.

Наступне питання, яке вже розглядалося парламентом, але не було підтримано, — проект закону про систему спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, внесений Президентом, який передбачає створення незалежного правоохоронного антикорупційного органу — Національного антикорупційного бюро.

Ще один законопроект — про запобігання корупції, внесений і розроблений Кабінетом Міністрів. Він передбачає комплексне реформування системи запобігання корупції, встановлює нову систему фінансового контролю за майновим станом чиновників. Цей закон дасть змогу контролювати не тільки доходи чиновника та його родини, а й видатки. Якщо видатки чиновника та членів його родини перевищують офіційні доходи, розпочинається розслідування його корупційних справ.

На позачерговому засіданні парламенту народні депутати розглянуть законопроект про заочні судові процеси — про внесення змін до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів щодо невідворотності покарання за окремі злочини проти основ національної безпеки та корупційні злочини. У цьому законі йдеться про заочне кримінальне провадження стосовно осіб-корупціонерів — у тому числі й колишнього Президента України Віктора Януковича та його оточення, — котрі змогли втекти та вивезти з країни ресурси. Тобто рішення суду може бути винесено навіть тоді, коли підсудні ховаються за кордоном, а всі їхні активи, як на території України, так і за її межами, згідно із законом, можуть бути конфісковані та передані державі.

Олександр Турчинов висловив переконання, що парламент зможе зібрати необхідну кількість голосів для підтримки пакета антикорупційних законів.

Глава парламенту також поінформував, чому він досі не підписав законопроекти про особливості місцевого самоврядування на Донбасі та про амністію. Голова Верховної Ради доручив Регламентному комітету розглянути підготовку цих законів, і підпише їх одразу після висновку комітету. «Тільки-но комітет розгляне це питання, я одразу їх підпишу», — сказав О. Турчинов. І додав: «Довкола цього було багато спекуляцій. Я запрошував і прокуратуру, і СБУ, щоб ні в кого не виникало питань щодо оформлення цих законопроектів».

Керівник парламенту також висловив свою думку стосовно можливості проведення виборів на Донбасі. На його переконання, в зоні АТО реально вибори можуть відбутися тільки в тих районах і містах, які сьогодні контролюються українською владою та українськими військовими, де можна забезпечити право громадян на вільне волевиявлення, щоб голосування не відбувалося із залякуванням за допомогою зброї. «Вибори повинні проходити чесно, прозоро, демократично, під час виборчого процесу мають бути присутні як члени виборчої комісії, так і спостерігачі, — підкреслив О. Турчинов. — І це ми можемо забезпечити виключно на тій території, яка контрольована нашими військовими і де є українська влада. Щодо тимчасово окупованих територій, то там під окупацією не можуть проводитися вибори. Це буде фальшування, це буде фарс, це буде спроба легалізувати вбивць, терористів для того, щоб дискредитувати сам виборчий процес».

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради Олександр ТУРЧИНОВ:

— Без боротьби з корупцією, без реальних дієвих механізмів боротьби з цим небезпечним явищем не можна говорити про оновлення влади, про ефективну діючу владу.

Парламентські вибори, які повинні стати складовою загальнонаціонального єднання, відбудуться на всій території країни

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Будь-які спроби зірвати волевиявлення приречені на поразку. Ми ще не можемо точно сказати, в яких округах у Донецькій і Луганській областях відкриються дільниці. Але ні в кого не може бути сумніву, що їх кількість буде більша, ніж на останніх президентських виборах. Ніхто і ніщо не зупинить нас на шляху підготовки до проведення парламентських перегонів, які повинні стати складовою загальнонаціонального єднання», — наголосив він.

Голова ЦВК зазначив, що на округах, де буде неможливо провести волевиявлення згідно із законодавством, комісія має право призначити повторні вибори.

Особливість нинішнього процесу, за його словами, полягає в тому, що вперше в історії України волевиявлення відбуватиметься за змішаною пропорційно-мажоритарною системою та в ситуації військової агресії проти нашої держави. Тому, як ніколи раніше, актуальне питання безпеки членів комісій, працівників відділів ведення Державних реєстрів і самих виборців у день голосування.

Михайло Охендовський розповів, що ЦВК разом із Міністерством внутрішніх справ, Міністерством оборони, Службою безпеки та Радою національної безпеки і оборони на попередніх перегонах виробили певний алгоритм дій для організації безпеки, який найближчим часом буде вдосконалено з урахуванням викликів. «Ми працюватимемо в постійній координації з правоохоронними органами для забезпечення проведення виборів на кожній дільниці відповідно до законодавства України і міжнародних стандартів», — зазначив глава ЦВК.

Крім того, Михайло Охендовський повідомив, що друк бюлетенів для голосування на дострокових парламентських виборах розпочався в ніч із 27 на 28 вересня. Їх уже надруковано кілька мільйонів.

Учасники заходу мали нагоду ознайомитися з основними напрямами своєї діяльності. Зокрема, заступники голови ЦВК Андрій Магера та Жанна Усенко-Чорна розповіли про організацію роботи виборчих комісій та фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності ОВК та ДВК. Окрім того, голови та секретарі окружних виборчих комісій ознайомилися із правовим статусом офіційних спостерігачів та гарантіями їх діяльності, порядком розгляду скарг ОВК, діяльністю Державного реєстру виборців, інформаційно-аналітичним забезпеченням виборчого процесу тощо.

Голова 67-го окружного виборчкому (Житомирська область) Артем Горяний і секретар цього ОВК Оксана Чернишенко.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ВИБОРИ-2014

Порушено першу кримінальну справу за підкуп

Прокуратурою Київського району Харкова внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про кримінальне правопорушення за ч. 1 ст. 157 Кримінального кодексу України (перешкоджання здійсненню виборчого права), **передає прес-служба прокуратури м. Харкова**.

Як повідомив прокурор району Олександр Бударний, із заявою про злочин до прокуратури звернувся представник одного з кандидатів у народні депутати України. «Чоловік заявив, що 20 та 21 вересня у приміщенні однієї зі шкіл району невідомі особи роздавали харків'янам продуктові набори. До них також додавалася передвиборна листівка одного з кандидатів у народні депутати України», — розповів прокурор. Наразі триває досудове розслідування.

Водночас Комітет виборців України застерігає, що основна недобросовісна боротьба розгорнеться в мажоритарних округах. «Очікувано, що старт кампанії підкупу почнеться з 1 жовтня 2014, після офіційної реєстрації кандидатів, — ідеться в заяві КВУ. — На один округ кандидати в депутати по мажоритарним округам, за оцінками експертів, планують витратити на передвиборну кампанію від 1 до 3 мільйонів доларів, залежно від гостроти конкурентної боротьби. Значна частина коштів тіньових фондів кандидатів піде на прямий та опосередкований підкуп виборців».

Надія Савченко може стати представником Верховної Ради в ПАРЄ

Під час зустрічі з Генеральним Секретарем Ради Європи Турбйорном Ягландом у Страсбурзі лідер партії "Батьківщина" Юлія Тимошенко висловила сподівання, що статус народного депутата України та входження до складу майбутньої української делегації в ПАРЄ дасть змогу українській льотчиці Надії Савченко, котра перебуває в російському полоні, вийти на волю.

У свою чергу Турбйорн Ягланд, як **інформує сайт ВО «Батьківщина»**, запевнив, що він у рамках своїх повноважень і використовуючи інструменти, які має у своєму розпорядженні Рада Європи, зробить усе можливе для звільнення Надії Савченко та всіх інших українських полонених. На зустрічі йшлося про можливість вирішення цього питання по лінії Комісара Ради Європи з прав людини та Комітету Ради Європи з попередження тортур.

Реєстрацію Хорошковського вимагають скасувати в суді

Кандидати від Блоку Петра Порошенко Сергій Лещенко, Мустафа Найєм та Світлана Заліщук подали позов до Київського апеляційного адмінсуду з вимогою скасувати реєстрацію Валерія Хорошковського кандидатом в народні депутати України.

«Ми вимагаємо встановити обставини прийняття такого рішення, оскільки у нас є всі підстави вважати, що колишній глава СБУ і віце-прем'єр не проживав на території України протягом останніх п'яти років, як цього вимагає закон», — **пояснив М. Найєм у своєму Facebook**.

Позивачі посилаються на публікації в ЗМІ та інтерв'ю самого Хорошковського в період його «вимушеного» проживання за кордоном, у країнах ЄС, після конфлікту з Віктором Януковичем.

Олександр Турчинов переконаний, що парламент зможе зібрати голоси для підтримки антикорупційних законів

Президент нагородив воїнів

Президент України Петро Порошенко підписав указ про відзначення державними нагородами 159 воїнів, які виявили мужність та героїзм під час боїв у зоні проведення АТО. 33 воїни нагороджені посмертно, **йдеться на сайті офіційного інтернет-представництва глави держави.**

Герої та їхні родини отримають допомогу

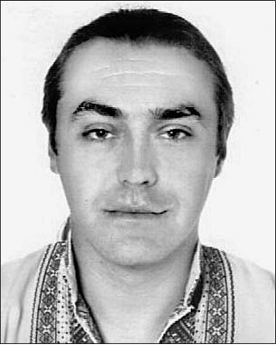
Депутати Чернігівської міськради на пленарному засіданні 44-ї сесії схвалили внесення змін до програми надання одноразової матеріальної допомоги мешканцям м. Чернігова на 2014—2018 роки. Згідно із затвердженими доповненнями додаткові гарантії соціального захисту отримали учасники АТО та сім'ї, члени яких загинули під час проведення бойових дій на Луганщині та Донеччині. У рамках програми передбачається надання матеріальної допомоги особам рядового і начальницького складу вищезгаданих категорій, їхнім родинам.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Передали техніку і солодощі

Народний депутат України від ВО «Свобода» Ігор Мірошниченко вкотре повернувся зі сходу країни. Починаючи з літа свободівець регулярно їздить у зону проведення антитерористичної операції з гуманітарною місією. Цього разу парламентарій разом із командою відвідав декілька батальйонів у Луганській та Донецькій областях. Військовим, **як повідомляє прес-служба ВО «Свобода»,** передано багато корисних речей, починаючи з техніки й закінчуючи солодощами.

Свободівці відвідали 95-ту аеромобільну бригаду та артемівський батальйон, де передали нашим бійцям теплі речі, шапки, комбінезони тощо від українців з-за кордону. Найголовнішим подарунком від свободівців добровольцям батальйону став ГАЗ-66, який було розконсервовано та відремонтовано для потреб армії. Саме цей автомобіль неабияк став у пригоді вночі по дорозі в зону АТО — завдяки йому і нехитрим налаштуванням лебідки було повалено ще одного пам'ятника Леніну у с. Новоаврамівка Хорольського району Полтавської області. Окрім того, добровольцям батальйону були передані тепловізор, планшет та інтернет-модем для орієнтування на місцевості за сучасними картами, а батальйону Нацгвардії дісталися навігатор, термобілизна та фрукти.

«Сьогодні армія існує і розвивається не завдяки, а всупереч обставинам, що склалися. Ми як депутати зробили все, щоб армія ні в чому не мала потреби. 63 млрд. грн., за словами міністра фінансів, цього року спрямовано на оборону. Але щоразу приїжджаючи в батальйони, і добровольчі, і мобілізовані, я бачу, що ці кошти розчиняються і дуже рідко потрапляють за призначенням. Окрім того, та зброя і техніка, яку ми бачили на Хрещатику, так і не дійшла до наших військових. Принаймні я не чув про це від жодного бійця, а спілкуюся з ними регулярно. Саме тому ми маємо подбати про забезпечення солдатів зброєю і технікою, бо це те, чим, на жаль, не зможуть забезпечити бійців волонтери», — вважає народний депутат Ігор Мірошниченко.

Інвалідам потрібен спорт

Народний депутат Денис Дзензерський і Всеукраїнська благодійна організація «ВО «Крила» підтримали

презентацію програми «Карате для людей з інвалідністю» у рамках турніру «Nikolaev Open». Свої досягнення показали три учасники програми з Києва, діти з обмеженими фізичними можливостями Гуськов Владислав і Кошман Роман, а також чемпіонка України з карате серед жінок-колясочниць Уляна Смирнова.

«Сьогодні в Україні дедалі більше людей з особливими потребами підключаються до програми «Карате для людей з інвалідністю», адже вона справді дає свої результати. У дітей і молодих людей, які систематично займаються карате, поліпшується координація рухів, вони стають не тільки фізично більш розвиненими, а й більш самостійними і цілеспрямованими. І я сподіваюся, що Миколаїв і Миколаївська область будуть серед тих регіонів, які підключилися до програми, і стануть розвивати її у себе на місцях», — зазначив Денис Дзензерський.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Багато дітей не можуть виїхати

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму розглянув питання про виконання Кабінетом Міністрів України вимог законодавства стосовно захисту прав дітей Донецької і Луганської областей, у тому числі гарантування безпечного виїзду дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів та їх розміщення на мирній території.

Розглянувши інформацію, надану міністерствами соціальної політики, внутрішніх справ, оборони, освіти і науки, охорони здоров'я, а також Генеральною прокуратурою, Державною службою з надзвичайних ситуацій, члени комітету зазначили, що центральними та місцевими органами виконавчої влади вживаються певні заходи стосовно захисту прав дітей Донецької і Луганської областей. Станом на 25 серпня 2014 року здійснено переселення з районів проведення антитерористичної операції в інші регіони держави 114 тисяч 983 осіб, із них 39 тисяч 111 дітей.

Водночас, на думку депутатів, Міністерство соціальної політики відстежує тільки виїзд та розміщення дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей, не приділяючи уваги звичайним сім'ям із дітьми та дітям, які перебувають під опікою та піклуванням. Станом на 1 вересня 2014 року не прийнято жодного урядового нормативно-правового акта щодо зазначеної проблематики. Досі не вивезено на мирну територію понад 300 вихованців Краснодонського та Ровеньківського обласних дитячих будинків-інтернатів та майже 50 вихованців алчевських дитячих санаторіїв.

За підсумками обговорення комітет ухвалив низку рекомендацій Кабінету Міністрів та міністерствам, щоб вжити заходів стосовно гарантування безпечного виїзду дітей із зони воєнних дій і збройних конфліктів.

Відновлюватимуть соціально-економічну інфраструктуру

Комітет Верховної Ради з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект постанови про основні напрями збалансованого розвитку та відновлення інфраструктури населених пунктів Луганської та Донецької областей на 2014—2017 роки.

Члени комітету розглянули альтернативні проекти постанов: про підготовку загальнодержавної програми відновлення інфраструктури районів та міст Донецької та Луганської областей на 2014—2016 роки (реєстр. №4442а) і про основні напрями збалансованого розвитку та відновлення інфраструктури населених пунктів Луганської та Донецької областей на 2014—2017 роки (реєстр. №4442а-1).

Народні депутати взяли до уваги те, що Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства і Міністерство інфраструктури підтримують прийняття проекту №4442а-1. Вони надали пропозиції стосовно гарантованого захисту прав тимчасово переселених громадян із зони проведення антитерористичної операції на збереження робочих місць, а також щодо проведення оцінки збитків транспортної інфраструктури та об'єктів поштового зв'язку тощо.

Комітет, розглянувши обидві законодавчі ініціативи, прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді взяти за основу проект постанови №4442а-1 як такий, що визначає більш конкретизовані напрями відновлення соціально-економічної інфраструктури Донбасу. Це має бути визначено в загальнодержавній програмі збалансованого розвитку та відновлення інфраструктури населених пунктів Луганської та Донецької областей на 2014—2017 роки. А проект постанови №4442а народні обранці вирішили відхилити.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

ВИДАННЯ

Леонід Юзьков увійшов не тільки в історію правничих наук як видатний вчений, а й в історію становлення української державності. Він очолював робочу групу Конституційної комісії Верховної Ради першого скликання. А в 1992 році народні депутати обрали його першим Головою Конституційного Суду.

Людина, яка випередила свій час

На жаль, за життя йому не вдалося побачити результатів своєї титанічної праці, спрямованої на розбудову нової демократичної правової держави України, в якій мали домінувати права людини і закон. Серце Леоніда Юзькова зупинилося 2 березня 1995 року. Можна стверджувати: на півдорозі, у переносному і прямому сенсі. Серцевий напад стався на трасі Київ—Бориспіль, коли він мав летіти до Італії на засідання Венеціанської комісії...

Зауважимо: тривалий час його постать залишається маловідомою для багатьох сучасників. Леонід Петрович і за життя оберігав свою душу, свої помисли, свої задумки, продовжує оберігати їх і після смерті.

Власне, саме тому поява книги «Провісник нового і праведного закону (штрихи до портрета Леоніда Юзькова)» дає можливість зрозуміти його внесок не тільки у розвиток правничих наук, а й у становлення Української держави. Її автор — заслужений журналіст України Володимир Королюк, який майже два десятиріччя віддав газеті «Голос України», зумів показати непересічну постать, яку ще належить як слід поцінувати.

Леонід Юзьков був дитям свого часу, своєї епохи, але істотно вирізнявся з-поміж своїх сучасників. Щедрістю, добротою, прагненням робити так, «щоб не було соромно перед людьми». Про найкращі риси державного діяча і видатного вченого на сторінках книги розповідають його колеги, друзі, учні.

Поза всіляким сумнівом, автор у книзі, яка побачила світ у видавництві «Юрінком-Інтер», зумів показати не тільки портрет героя, а й передати атмосферу того часу, що дає змогу не тільки осмислити епоху, а й зрозуміти, як нелегко жилося тим, хто мав сміливість мати власну думку.

ПЛАНИ

Олександр Сич: докладатимемо максимум зусиль для подолання епідемії СНІДу до 2030 року

Україна активно і відповідально бере участь у регіональних і міжнародних ініціативах для досягнення нульових показників поширення епідемії СНІДу до 2030 року в рамках Об'єднаної програми ООН з боротьби проти СНІДу (ЮНЕЙДС). Про це заявив віце-прем'єр-міністр України Олександр Сич під час зустрічі високого рівня в рамках 69-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН щодо інтенсифікації дій з метою подолання епідемії СНІДу до 2030 року.

Завдяки спільним зусиллям держави, громадських організацій та окремих донорів протягом останнього десятиліття в Україні вдалося майже вдвічі зменшити поширення ВІЛ-інфекції серед наркозалежних, у сім разів — імовірність передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини, а також збільшити до 20 разів обсяги охоплення антиретровірусною терапією інфікованих, зазначив Олександр Сич. Водночас він наголосив, що сьогодні перед Українською державою у боротьбі з ВІЛ/СНІДом постали нові виклики у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених ВІЛ-інфікованих осіб з Донецької та Луганської областей, оскільки сьогодні Донбас є одним з найбільш уражених епідемією СНІДу регіонів країни.

«Забезпечення цілей із зупинення епідемії до 2030 року в умовах зміни пріоритетів, економічної та фінансової ситуації в Україні, а також військової загрози з боку Росії сьогодні змушує нас шукати шляхи більш ефективного і результативного інвестування державних і донорських коштів у розвиток системи охорони здоров'я і забезпечення послугами з тестування, профілактики та лікування людей групи ризику та осіб, у яких уже виявлено ВІЛ», — сказав у своєму виступі Олександр Сич. За його словами, в Україні слід розробити стратегію переходу від зовнішнього фінансування до національної підтримки за участю приватних та громадських структур, що здійснюють активну політику з боротьби з ВІЛ.

Як повідомили «Голосу України» в Кабінеті Міністрів, в рамках зустрічі урядовець також представив світовій спільноті Загальнодержавну цільову соціальну програму протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014—018 роки, що спрямована на забезпечення послугами профілактики, лікування та догляду, необхідними для подолання епідемії СНІДу, найвразливіших груп населення держави.

Вл. інф.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду партії «ВІДРОДЖЕННЯ».

Реквізити накопичувального рахунку:

Отримувач: виборчий фонд партії «ВІДРОДЖЕННЯ».

Код партії за ЄДРПОУ: 26560280.

Банк отримувача: ПАТ акціонерний банк «Укргазбанк».

Код банку отримувача: МФО 320478.

Рахунок отримувача: 26413251890.

У Чернігівській області наразі тимчасово проживає 758 дітей із Донецької та Луганської областей. 122 з них влаштовано в дитячі садочки, 622 — школи та інтернати. Ще 74 дитини прибул на Придесення з Криму, шістдесят із них навчаються в освітніх закладах. Крім цього, з вищезгаданих регіонів перевелися 77 студентів та 20 педагогів, *повідомляє наш власкор Сергій Павленко*

«Хто шив костюм?» — «Ми!»

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Скориставшись мирною паузою в зоні АТО, і наші сили, і противник активно готуються до «продовження банкету» в умовах зими. «Голос України» у низці публікацій «Хочеш миру — готуйся до зими» і «Повна бойова готовність до зими...» уже порушував цю тему. Втім, хоч би скільки говорили про забезпечення армії і добровольців озброєнням, харчуванням, медикаментами та про речове забезпечення, а єдності в вирішенні цього питання, схоже, як не було, так і немає. У рапортах генералів від Міноборони все виглядає ідеально, а в розповідях бійців, які перебувають на передовій, і волонтерів — зовсім інша картина. І ці, м'яко кажучи, «нестиковочки» переходять у розряд погано прихованого протистояння між інтендантами — уповноваженими державою та народними.

Нагадаємо: нещодавня заява командувача Сухопутних військ ЗСУ генерал-лейтенанта Анатолія Пушнякова, якою він, по суті, нівелював роль волонтерів у забезпеченні бійців АТО, сказавши: «те, що зараз роблять волонтери, — це їх акція. Вони кажуть, що саме вони годують армію. Насправді це не так».

І от днями цей скандал спробували згладити на зустрічі активістів-інтендантів з командуванням складу ЗСУ, де обговорювалися нагальні питання забезпечення армії зимовим обмундируванням і не тільки. Про свої враження, як проходило засідання, представники сторін-учасниць поділилися в соцмережі.

Отже, в інтерпретації міністра оборони України Валерія Гелетея все було так:

«Зустрівся із представниками волонтерських і благодійних організацій України. Мав прекрасну можливість подякувати кожному волонтеру за активну допомогу бійцям—учасникам АТО, за їхню самовіддану і безкорисливу роботу на користь Збройних Сил і всього українського народу. Адже учасники волонтерського руху одними з перших прийшли на допомогу Українській армії. Для обороноздатності держави дуже важливо, щоб розуміння і єднання народу й армії було міцним. Разом із заступниками та представниками Генерального штабу поінформували волонтерів про матеріально-технічне, продовольче, медичне забезпечення наших бійців у зоні АТО. Окремо торкнулися теми підготовки до зими. Крім того, із представниками волонтерських організацій поспілкувався командувач Сухопутних військ генерал-лейтенант Анатолій Пушняков, який надав пояснення волонтерам щодо своєї нещодавньої заяви про їх участь у забезпеченні армії. Командувач вибачився перед волонтерами і відзначив неправильне трактування його слів, сказаних на брифінгу під час навчань «Репід Трайдент-2014». Він ще раз подякував волонтерам за допомогу Збройним Силам. У рамках зустрічі запропонували волонтерам об'єднати зусилля і налагодити ретельну координацію та взаємодію з Міністерством оборони України. Переконаний, це дасть змогу підвищити ефективність співпраці волонтерських організацій зі Збройними Силами».

У цьому міністерському звіті насторожують деякі слова та звороти. Наприклад, що значить «ще раз подякував»? Пам'ятається, у попередніх своїх виступах генерал Пушняков аж ніяк не дякував волонтерам... Викликає розчулення і його новаторське «об'єднати зусилля». Про це вже давно волають волонтери. Але, мабуть, трактування в цієї новаторської пропозиції в МО трохи інше, ніж у активістів. Занадто вже по-різному сторони сприймають ті самі події.

От як, приміром, описує зустріч із керівництвом Міноборони волонтер Георгій Тука:

«Коли мені вдалося взяти слово, я сказав присутнім полковникам і генералам, що все, що відбувається, мені нагадує відому інтермедію Райкіна «хто шив костюм?» — «МИ!!!». Зал дружно підтримав мою вимогу назвати прізвище чиновника, який відповідає за забезпечення зимовою формою. Міністру треба було, щоб зал тричі повторив йому моє конкретне запитання перш ніж нам представили молодого чоловіка з борідкою, який, як з'ясувалося, перебуває на посаді лише один місяць... Моя пропозиція Головкому Пушнякову подати у відставку в тому разі, якщо до 10 жовтня ЗСУ не будуть у повному обсязі забезпечені зимовою формою, залишилася без відповіді, — **пише на своїй сторінці у Фейсбуку Георгій**. —Моє зауваження про те, що всі військові чиновники, присутні тут, служать багато років і мають нести всю повноту відповідальності за стан військ, не викликало ентузіазму ні у міністра, ні у самих тиловиків».

Підбиваючи підсумок почутого і побаченого на знаменній зустрічі з командним складом профільного відомства, волонтер констатує: «Я лише зайвий раз переконався в тому, що гнила вся СИСТЕМА, а не особисто якийсь міністр чи його заступник»...

Нагадаємо: у МО України пообіцяли забезпечити на сто відсотків зимовою формою одягу підрозділи відомства, що беруть участь в антитерористичній операції, до 10 жовтня.

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

Понад сімдесят тисяч гривень для бійців ЗСУ зібрали податківці Херсонської області. На ці гроші вони придбали продукти, спальні мішки та бушлати *(на знімку)*, ***які вже передали для потреб оперативного мобільного угруповання «Полісся». Начальник Головного управління Державної фінансової служби у Херсонській області Віталій Лазарєв принагідно зазначив, що істотним джерелом підтримки наших захисників стає і військовий збір: з серпня нинішнього року тільки з Херсонщини вже надійшло майже дванадцять мільйонів гривень, повідомляє наш кореспондент Сергій ЯНОВСЬКИЙ.***

Фото прес-служби ГУ ДФС Херсонщини.

Не стріляють, але спокою немає

За останні два тижні обстановка в Луганську характеризується як нормальна, спокійна, без бойових зіткнень. Цю оцінку підтверджує сама атмосфера в місті. По-перше, тут стало дуже людно, особливо після того, як відновився маршрут потяга «Луганськ—Київ», по-друге, на дорогах з'явилося багато легковиків та міжміських автобусів, запрацював автовокзал, по-третє, стало менше збройних бойовиків, що роз'їжджають на легкових машинах тощо. Луганськ починає оговтуватися після нещодавніх артобстрілів, хоча в більшій частині міста, як і раніше, немає світла, води, погано працює мобільний зв'язок, закриті магазини, аптеки, установи, відомства й, головне, — немає роботи. Звичайна для Луганська картина — люди, навантажені суліями з водою, і фраза у відповідь на привітання: «Хвалити Бога, хоч не стріляють».

Так, сьогодні не стріляють. Але чим закінчиться ця мирна картина, спрогнозувати важко. Кажуть, що «ЛНР» посилено зміцнює свої рубежі й після того, як проведе вибори, намічені на 2 листопада, почне бойові дії за розширення своїх кордонів. Сьогодні, наприклад, бойовики посилено охороняють територію «Вторчормету» по вул. Линьова. У даній локації розташований залізничний транспортний вузол, призначений для навантаження-відвантаження та зберігання промислових матеріалів. Контроль над даним сектором залізниці забезпечує доступ до будівельно-монтажного потяга, території вантажного двору, шляхів залізниці та в'їзду на територію підприємства з виробництва ніздрюватих бетонних конструкцій. До речі, раніше на цій території, підконтрольній терористам «ЛНР», були обладнані вогневі позиції для ведення вогню по житлових кварталах Луганська.

Так, сьогодні не стріляють. Але люди продовжують гинути від мін і снарядів. Важке матеріальне становище штовхає мешканців Луганська шукати можливості заробити й забезпечити свою родину на зиму. Деякі городяни їдуть в навколишні поля, щоб зібрати городину, що залишилася незібраною, і там натикаються на міни. Для двох жителів Кам'янобрідського району це нещодавно закінчилося трагічно. Від вибуху міни один загинув на місці, а другий втратив руки й ноги. Міни встановлені не тільки навколо Луганська. Така ситуація й біля села Бахмутівка, де є мінні поля. Зазвичай, на них підриваються корови місцевих мешканців. Людських жертв, на щастя, не було.

Так, сьогодні не стріляють. Але скільки безвинних людей знемагають у катівнях «ЛНР». **Як розповів кореспондентові informator в ексклюзивному коментарі один заручник, що звільнився нещодавно з полону,** полонених українських військовослужбовців тримають у підвалі луганського СБУ, а мирних жителів — у підвалі захопленої обласної прокуратури. Крім того, тих, хто «провинився», тримають на території заводу «Луганськцентрокуз» і на тому ж підприємстві їх змушують працювати. Багатьох за-триманих возять на «трудову повинність» у захоплений будинок Жовтневого РВВС. Бойовики влаштували там одну з «комендатур». На роботи сюди звозять в'язнів з підвалів облдержадміністрації. «Чоловіків змушують наповнювати мішки піском для барикад і блокпостів, тягати ящики з боєприпасами, а також розвантажувати «елітну» гуманітарну допомогу», — розповів очевидець.

Іноді, щоправда, чути постріли в районі парку ім. Горького. Але це не бойові зіткнення. За повідомленнями місцевих мешканців, бойовики «ЛНР» використовують територію парку, відведену під розважальний комплекс «Вісімка», як стрільбище. Жителі прилеглих будинків уже кілька днів підряд чують автоматні й кулеметні черги.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

ФАКТ

У Попасній уперше за кілька місяців почали виплачувати пенсії

Медикам уже набридла тушонка

У Луганську відчувається дефіцит медичного персоналу. Проте працівників міської лікарні № 9 змусили написати заяви про звільнення. У цьому є особливий розрахунок. Той, хто хоче продовжувати працювати, повинен написати нову заяву про готовність співробітничати з «ЛНР». При цьому заборгованості у зарплаті за липень і серпень не виплачуватимуть, та й подальша оплата праці в грошовому еквіваленті поки що під великим сумнівом. Сьогодні, наприклад, замість грошей «ЛНР» розплачується з медперсоналом тушонкою. Така ситуація склалася й у Ровеньках. На медраді, яка відбулася днями, працівникам також оголосили, що потрібно оформлятися на роботу заново, у нову «державу». Тримісячну заборгованість у зарплаті (липень, серпень, вересень) не виплачуватимуть, бо це — «українські борги». В Антрациті медпрацівники збунтувалися проти такої політики і провели мітинг проти «народного» начальника міського відділу охорони здоров'я.

Вл. інф.

Підприємцям пропонують скаржитися на мародерів до «поліції»

Більшість підприємств, розташованих на території самопроголошеної «ДНР», призупинили роботу. Одні не можуть вести діяльність під обстрілами, другі позбулися приміщень, обладнання і продукції, треті — клієнтів і постачальників. Серед тих, хто продовжує працювати, — переважно підприємства торгівлі і сфери послуг. Керівництво невизнаної «республіки» намагається взяти під контроль нечисленний «живий» бізнес.

Про це свідчить вимога про реєстрацію торгівельних мереж, що її висунули сепаратисти. Діяльність тих рітейлерів, які не оформлять документи в короткі терміни, обіцяли припинити. Як розповів «Голосу України» представник однієї з торговельних мереж, така розмова справді відбулася.

— Ми пояснювали, що, у разі реєстрації в так званій «ДНР», наші документи не визнає жоден партнер в Україні. За такими документами ніхто не дасть продукцію. А значить, ми не зможемо завозити продукти до магазинів. А продуктів власного виробництва не вистачить. Після цієї розмови про вимогу реєстрації ми поки що не чуємо. Але працювати дедалі важче, одна з великих торговельних мереж уже закрила понад 200 своїх магазинів, — зазначив співрозмовник.

Кількасот підприємців зібралися в Донецьку на оголошений «перший бізнес-форум «ДНР». «Потрапити на форум можна було просто з вулиці, мене особисто запросила подруга — приватний підприємець. Каже: мовляв, ходімо, може, на халяву щось дадуть», — поділилася враженнями одна з учасниць зборів, донеччанка Вікторія.

За словами учасниці, розмова з лідерами «республіки», які сиділи в президії, відбувалася на підвищених тонах. Підприємці вимагали відповідей на «незручні» запитання.

— Піднялася якась жінка, із консервного заводу в Макіївці. Поскаржилася, що на завод прийшли люди зі зброєю, забрали тушонку та інші продукти. Попросила допомоги. На що Пушилин, який сидів у президії (Денис Пушилин — один із лідерів так званого «Народного фронту Новоросії»), порадив телефонувати на «102». І написати заяву до прокуратури. У залі загуділи, бо мародери побували в багатьох.

Ще один учасник, власник середнього підприємства, де працює майже тисяча осіб, спитав, як можна вивезти за межі «ДНР» виготовлену продукцію, щоб розрахуватися з партнерами і робітниками. «Цьому підприємцю відповіли так: завозити можна все, вивозити — нічого не можна».

— Ринкові торговці намагалися з'ясувати, де тепер брати дозволи на торгівлю та ліцензії. Ще один чоловік допитувався, яка фіскальна система діє, кому він платить податки і як сплатити кредит, якщо банки не працюють. У президії фактично визнали, що ані податкової, ані банківської системи в «ДНР» немає. «Порадували» підприємців тим, що колектори в «республіці» заборонені, а ліцензії на алкоголь і тютюнові вироби нині брати не потрібно. Після цього люди почали залишати залу, — додала Вікторія.

Наприкінці, за словами співрозмовниці, лідери сепаратистів звернулися до підприємців із проханням привозити ковдри, матраци, чоловічий одяг і взуття. «Що ж це за чоловіки і звідки вони приїхали, що їм немає де спати і немає у що вдягнутися?» — іронізує донеччанка.

Андрій СЕРЕДА.

Донецька область.

Вугілля видобувають лише три шахти

На території, яка контролюється бойовиками, назріває проблема з шахтами. Частина з них затоплена, решта не може видобувати вугілля, оскільки його забороняють відправляти до споживачів на територію, підконтрольну українській владі. За інформацією, оприлюдненою представниками «ДНР», видобування палива ведуть три шахти в Макіївці: «Щегловська-Глибока», «Холодна Балка» та шахта імені Кірова. Сукупно вони видають на-гора 3830 тонн вугілля на добу.

Через руйнування й обстріли не працює одне з найбільших вугільних підприємств — шахта «Комсомолець Донбасу». У Шахтарську, Єнакієвому, Горлівці, Донецьку, Торезі, Сніжному роботу шахт також зупинено. Частина з них уже затоплена. Відновлення таких виробок обійдеться дуже дорого і може бути недоцільним.

Цікаво, що самопроголошені «комендантури» окупованих міст сходу області розглядають питання відновлення роботи «копанок». Нелегальне видобування вугілля припинили з початком бойових дій, але тепер власники «дірок» приходять до лідерів бойовиків і просять дозволити роботу.

«У Шахтарську дозволили двом власникам поновити роботу, навіть сказали, щоб обов'язково людям гроші платив і не обдурив. Але попередили: мовляв, якщо твій навантажувач помітять у Торезі, можуть забрати, бо там — інший комендант, інша територія», — розповів «Голосу України» мешканець Шахтарська Михайло.

Поновлення роботи «копанок» пов'язане із настанням холодів: система забезпечення побутовим паливом на території «ДНР» зруйнована, вартість вугілля в деяких містах підскочила до п'яти тисяч гривень за тонну.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

На плацу Полтавського обласного управління міліції відбулися проводи бійців батальйону міліції спеціального призначення «Полтавщина» у зону проведення антитерористичної операції.

Фото Сергія ПУСТОВІТА (Укрінформ).

Льотчиків перепоховали на малій батьківщині

Понад два місяці домагалися ексгумації і перепоховання тіл двох військових у званні майора — Дмитра Майбороди та Дмитра Шкарбуна. І зрештою їх провели в останню путь у Вінниці (на знімку). На Алеї Слави центрального міського кладовища з'явилися ще дві могили.

Про те, що їхній літак збили бойовики, повідомлялося ще 14 липня нинішнього року. Того дня екіпаж Ан-26 транспортної бригади Повітряних сил ЗС України, що дислокується поблизу Вінниці, виконував завдання з перевезення вантажів та десантування на парашутах матеріально-технічних засобів для бійців АТО. За інформацією пресслужби Повітряних сил, приблизно о 12-й годині дня літак, що знаходився на висоті понад шість тисяч метрів, збили терористи. Військові уточнюють, що на такій висоті літальний апарат недосяжний для ураження з ручного ПЗРК. Машина впала біля Краснодона на Луганщині.

На борту перебувало семеро членів екіпажу. Четверо з них врятувалися і змогли вибратися на контрольовану українськими силовиками територію, один потрапив у полон (його визволили на початку вересня), командир літака Дмитро Майборода та його помічник Дмитро Шкарбун загинули.

— Машина впала на території, контрольованій сепаратистами і бойовиками, — уточнили у прес-службі Повітряних сил. — Дехто з місцевих мешканців цинічно фотографувався на фоні уламків літака, під якими знаходилися тіла двох льотчиків. Частини зруйнованої машини розібрали на металобрухт. Тіла льотчиків поховали на місці аварії. Відтоді рідні домагалися перепоховання загиблих. Зробити це вдалося тільки через два з половиною місяці.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

ОФІЦІЙНО

Міністр МВС Арсен Аваков:

«У нас зараз 34 батальйони, сформованих на добровольчій основі. Звичайно, скрізь є свої нюанси. Один із батальйонів ми розформували, хоча він брав участь в боях, мав загиблих і поранених. Там відбулися незворотні процеси, за які потрібно карати: мародерство, відсутність дисципліни. Перше дискредитує армію, друге веде до втрат. Ми зупиняємо подібні прояви, хоча за всіма встежити непросто».

За інформацією офіційного сайту МВС України.

ХРОНІКА

За дотриманням законів простежать спеціалізовані військові прокуратури

Для здійснення нагляду за дотриманням законів об'єднаними силами антитерористичної операції, що діють на Донбасі, Головна військова прокуратура створила чотири спеціалізовані військові прокуратури. Про це заявив на прес-конференції в Одесі військовий прокурор Південного регіону Павло Богуцький, **передає Укрінформ.** Чиновник зазначив: «Новостворені наглядові структури діятимуть на правах районних у складі прокуратури Південного регіону».

За словами П. Богуцького, «вони вже розслідують 50 карних проваджень». До того ж значна їх частина відкрита з правопорушень, скоєних за ознаками злочинів, передбачених ст. 407 (самовільний відхід з військової частини), ст. 408 (дезертирство) і ст. 409 (ухилення військовослужбовця від несення обов'язків військової служби) КК України.

У рамках реформування органів Військової прокуратури, акцентував П. Богуцький, діють також на правах міських десять військових прокуратур, які розслідують понад 950 справ.

Співробітникам військових прокуратур запропоновано визначитися з переходом на військову службу. 95% з них такі заяви вже написали. Сформовано також кадровий резерв із офіцерів строкової служби та працівників регіональних прокуратур.

Волиняни вірять у перемогу

Понад 154 тисяч гривень було зібрано під час благодійної акції «Все для перемоги», яка відбулася на Театральному майдані в Луцьку. На ці кошти волиняни придбали бронежилети і військове спорядження для учасників АТО. До дійства долучилися відомі митці і творчі колективи краю: Валерій Маренич, Василь Чепелюк, Михайло Лазука, Галина Овсійчук, Адам Горбатюк, Юрій Матвійчук. В акції також взяли участь поет і журналіст Василь Простопчук, скульптор Василь Рижук, гурти «Віват», «Терлич», тріо бандуристів «Дивоструни», артисти обласних театрів, колективи художньої самодіяльності Турійського, Рожищенського і Ківерцівського районів. Лише під час концерту було зібрано 42,5 тисячі гривень пожертв.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Більше матеріалів дивіться на сайті golos.com.ua (рубрика «День. Схід. АТО»)

Особливий порядок — це не особливий статус

Законопроект «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (далі — Закон), внесений Президентом України і прийнятий парламентом, був досить сильно розкритикований політиками та юристами. Проте, його вже прийнято і, скоріше за все, буде підписано главою держави. Що ж цей Закон передбачає?

Насамперед, Законом не передбачено встановлення якогось особливого статусу для частини територій України, як це стверджують деякі політики. Він визначає, що в окремих районах Донецької та Луганської областей буде введено на три роки особливий порядок організації місцевого самоврядування, діяльності органів місцевого самоврядування. Принципові й особливі моменти регуляції суспільних відносин, які встановлює Закон, стосуються мовної політики, економічного розвитку, місцевого управління та забезпечення правопорядку. А конкретну місцевість, де буде запроваджено цей порядок, визначатиме Верховна Рада України (ст. 1 Закону).

Мова

Законом гарантується право мовного самовизначення *кожного жителя* в окремих районах Донецької та Луганської областей щодо: мови, яку він вважає рідною; вибору мови спілкування; вільного користування російською та будь-якою іншою мовою у суспільному та приватному житті; вивчення і підтримки російської та будь-якої іншої мови, їх вільний розвиток і рівноправність. Отож, заборони спілкування або застосування в діяльності органів влади (зокрема, в судах), якої, до речі, і до цього Закону не існувало, не буде.

Амністія для учасників «ДНР» і «ЛНР»

Закріплюється гарантія недопущення кримінального переслідування учасників подій на території Донецької, Луганської областей. Проте, хто матиме на це право, буде визначено окремим законом. Як раніше анонсувалося Президентом України, амністія розповсюджуватиметься на тих, хто не вбивав, не катував полонених, не грабував і не ґвалтував мирне населення. Органам влади та будь-якому чиновнику забороняється дискримінація, переслідування та притягнення до відповідальності осіб, причетних до подій, що мали місце у Донецькій, Луганській областях.

Позачергові вибори до місцевих рад

Нормативним актом визначено, що на територіях з особливим статусом 7 грудня 2014 року відбудуться вибори до органів місцевого самоврядування. Фінансування цих виборів буде забезпечено з резервного фонду Державного бюджету України.

Повноваження депутатів місцевих рад і посадових осіб, обраних на цих позачергових виборах не можуть бути достроково припинені.

Важливо зазначити, що фактично всі положення Закону щодо повноважень органів місцевого самоврядування, погодження керівників судів, прокурорів, створення загонів народної міліції, економічні преференції почнуть діяти лише після того, як на окремих територіях Донецької та Луганської областей з'явиться новообрана місцева влада. До проведення виборів в порядку, визначеному законодавством України, зазначені вище повноваження до органів місцевого самоврядування не перейдуть.

Міліція стане народною, прокурора і голову суду призначатимуть за погодженням з радою

Стаття 9 Закону встановлює можливість створення загонів народної міліції. По суті, це муніципальна міліція, яку вже багато років намагалися створити окремі місцеві ради. На цю міліцію Закон покладає охорону громадського порядку. Координуватимуть діяльність цих загонів відповідні сільські, селищні та міські голови. Оскільки Закон визначає, що загони народної міліції під час охорони громадського порядку реалізують повноваження, передбачені для них законами України, то можна припустити, що в Закон «Про міліцію» буде внесено відповідні зміни, які деталізують повноваження народної міліції.

У деяких районах Донецької та Луганської областей (скоріше за все, тих, що зараз підконтрольні «ДНР» і «ЛНР») окремими законами України буде визначено особливий порядок призначення керівників органів прокуратури і судів, який передбачає участь органів місцевого самоврядування у вирішенні цих питань. Тобто кандидатів на керівні посади в органах прокуратури та судах перед призначенням погоджуватимуть на сесіях місцевих рад.

Специфічна економічна зона

Органи місцевого самоврядування окремих районів Донецької та Луганської областей отримують право на укладання угод з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади щодо економічного, соціального та культурного розвитку районів. Закон закріплює процедуру укладення таких угод. При цьому ініціативу про необхідність укладення угоди мають виявити місцеві органи влади.

Законом гарантується підтримка соціально-економічному розвитку окремих районів Донецької та Луганської областей, яка полягає у запровадженні відмінного від загального економічного режиму здійснення господарської та інвестиційної діяльності, спрямованого на відновлення об'єктів промисловості, транспортної та соціальної інфраструктури, житлового фонду, переорієнтацію промислового потенціалу, створення нових робочих місць, залучення інвестицій і кредитів для відновлення та розвитку об'єктів, розташованих в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Окремо Кабінет Міністрів України має затвердити державну цільову програму, в якій визначаються заходи, завдання та показники, спрямовані на створення умов для комплексного та збалансованого територіального розвитку, відновлення виробничого та експортного потенціалу, забезпечення ефективного використання ресурсного та промислового потенціалу, потреб населення відповідних територій у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, створення сприятливого середовища для залучення інвестицій та оптимального здійснення інвестиційної діяльності, розширення сфери застосування праці шляхом створення нових робочих місць.

Щорічно у законі про Державний бюджет України передбачатимуться видатки, що спрямовуватимуться на державну підтримку соціально-економічного розвитку окремих районів Донецької та Луганської областей. Ці видатки матимуть статус захищених (їх обсяг не може змінюватися при здійсненні скорочення затверджених бюджетних призначень).

Водночас органи місцевого самоврядування, місцеві органи виконавчої влади окремих районів Донецької та Луганської областей матимуть змогу укладати угоди про прикордонне співробітництво з адміністративно-територіальними одиницями Російської Федерації. Такі угоди мають бути спрямовані на вирішення спільних проблем розвитку, посилення та поглиблення добросусідських відносин між територіальними громадами, органами місцевого самоврядування.

Після набуття Законом чинності уряду України ще треба буде розробити законопроекти та забезпечити прийняття підзаконних нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію положень Закону.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Для чого особливий режим місцевого самоврядування Донбасу?

16 вересня був днем великих надій і тривог, а також історичних паралелей у Верховній Раді. Саме цього дня парламент ухвалив Закон «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей». Прибічники його говорять, що завдяки такому компромісу відвернули щонайменше широкомасштабну війну. А критики назвали відповідний законодавчий акт державою «диктаторських законів» 16 січня. Вони вважають, що він легалізує терористичні збройні угруповання.

В інтерв'ю «Голосу України» директор Фонду української політики Кость Бондаренко зазначив, що, пішовши на компроміс із ухваленням закону, сторони визнають що території українськими, їх мешканці живуть за українським законодавством. Водночас влада визнає переговорною стороною лідерів самопроголошених республік і дає їм можливість вести самоврядування. Відповідно фактично залишається відкритим питання подальшого статусу регіону.

«Законом визнається, що Київ за жодних обставин не погодиться на відокремлення територій — їхнє майбутнє вирішуватиметься виключно відповідно до українського законодавства. Чи це буде особлива форма децентралізації, особлива економічна зона, автономне утворення або перетворення на федеративну республіку — питання майбутніх дискусій», — сказав політолог.

Кость Бондаренко.

Щодо особливого порядку призначення керівників судів і прокуратури, експерт зазначив, що це відбуватиметься за погодженням з органами місцевого самоврядування.

— В нашій унітарній державі особливий порядок передбачає: Київ призначає, а на місці приймають. У керівників місцевих органів влади, мандат на переговори яким надається Києвом, буде право вето на невизнання тієї чи іншої особи, — наголосив він.

Крім того, Кость Бондаренко вважає, що переговорний процес з терористичними угрупуваннями треба було починати з амністії для тих, хто не скоїв якихось важких злочинів. Навіть радянська влада, коли хотіла вирішити питання УПА, двічі оголошувала амністію. Тому експерт вважає абсолютно нормальним звільнення учасників подій на території Донбасу відповідно до закону.

Торкнувся політолог і теми місцевих виборів в Донецькій та Луганській областях. Зокрема він сказав, що «ДНР» і «ЛНР» хочуть провести волевиявлення другого листопада, оскільки четвертого листопада відбудуться перегони до конгресу і сенату Сполучених Штатів. Відповідно терористичні організації хочуть поставити перед фактом США, що вибори відбулися. А проведуть їх, швидше за все, під контролем міжнародних спостерігачів.

У свою чергу Київ, за словами політолога, наполягає на проведенні волевиявлення після четвертого листопада, оскільки сподівається, що після виборів конгресу Барак Обама зможе відвертіше продемонструвати свою позицію щодо ситуації на Донбасі. На думку експертів виборчого права, проведення таких виборів у рамках політичних домовленостей може призвести до легітимізації сепаратистських груп і терористичних організацій, присутніх на сході. Будь-які вибори, переконані вони, що є результатом політичних домовленостей із незаконними збройними формуваннями, не зможуть завершитися в правовому полі.

Віталій Бала.

На переконання директора Агентства моделювання ситуацій Віталія Бали, такі ініціативи — для того, щоб заморозити ситуацію на Донбасі. Це дасть можливість 26 жовтня провести позачергові парламентські вибори. «Думаю, що це більше процес, ніж кінцевий результат», — сказав він.

Якщо говорити про децентралізацію, то, за його словами, розпочинати потрібно було з Києва, а відтак — не суміщати посади міського голови та голови адміністрації. Децентралізації також сприяло б і повернення районних рад.

Тим часом бойовики вже заявили, що претендують на всю територію Донецької та Луганської областей та не погодяться на особливий статус для третини території, яку вони контролюють. Проте українські військові не збираються поступатися навіть маленькою частиною своєї землі.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

ЦИТАТА

Президент Петро Порошенко:

«Донбас не отримає особливого статусу, йдеться про особливий режим місцевого самоврядування. Ніякі державні центральні функції Україна нікому не делегує. Питання суверенітету, територіальної цінності, незалежності ніким і ніколи не будуть виставлені на торги».

Всі положення Закону почнуть діяти лише після того, як на окремих територіях з'явиться місцева влада

Змінити місце голосування можна до 20 жовтня

ВИБОРИ-2014

26 жовтня 2014 року відбудуться позачергові вибори народних депутатів, на яких зокрема зможуть проголосувати і переселенці з Криму, Донецької та Луганської областей. Закон дозволяє змінити місце голосування без зміни виборчої адреси. Щоправда, зміни до законодавства, які мали би встановити усталену процедуру голосування внутрішньо переміщених осіб, так і не були ухвалені парламентом. Тож деякі питання залишаються на розсуд відділу ведення Державного реєстру виборців.

Так, громадяни України, які тимчасово переселилися в інші регіони та мають відповідні відмітки у паспорті, потрапляють у списки виборців автоматично. Решта має звернутися у відділ ведення Державного реєстру виборців із відповідною заявою.

«Щоб змінити місце голосування, переселенці або громадяни, які у день волевиявлення перебуватимуть не за виборчою адресою, повинні звернутися до відділу ведення Держреєстру виборців, або за місцем прописки, або за місцем голосування. Подати відповідну заяву, пред'явити паспорт або військовий квиток і додати до цих документів підтверджуючу довідку з місця тимчасового проживання», — розповіла «Голосу України» координатор громадянської мережі ОПОРА Ольга Айвазовська.

Такою довідкою може слугувати:

довідка з вузу, довідка з місця роботи, довідка про відрядження, квиток, у якому зазначено, що у день голосування виборець перебуватиме не за своєю адресою (кримчанам такі довідки подавати не потрібно. Їм достатньо пред'явити паспорт із місцем реєстрації в АРК).

Крім того, внутрішні переселенці мають брати довідку з того місця, де тимчасово проживають (скажімо, у санаторії або будинках, де їх розселили, або в ЖЕКу, якщо вони проживають офіційно). У випадку ж, коли переселенці винаймають квартиру, довідкою може слугувати договір оренди. «Але це вже на розсуд відділу ведення Держреєстру. Якщо ця особа працює, то краще взяти довідку з місця роботи або навчання», — зауважила О. Айвазовська.

Зможуть проголосувати й військові, які під час виборів перебуватимуть у зоні АТО. Для цього вони особисто чи командир частини мають звернутися до відділу ведення Держреєстру виборців за місцем дислокації. Документом у такому разі може слугувати не лише паспорт, а й військовий квиток або посвідчення військовослужбовця. Їх прикріплять до виборчої дільниці. Якщо це військова частина, то на її території може бути створена спеціальна виборча дільниця. Якщо ж ні, то військовослужбовці проголосувати-муть на найближчих до місця дислокації виборчих дільницях. А от бійцям добровольчих батальйонів потрібно пройти процедуру тимчасової зміни місця голосування без зміни виборчої адреси.

У будь-якому разі охочих змінити місце голосування без зміни виборчої адреси просять не зволікати. До відділу ведення Держреєстру виборців вони мають звернутися не пізніше як за п'ять днів до дня голосування, тобто до 20 жовтня включно. Щоправда, отримають такі виборці не два, а один бюлетень, адже голосуватимуть лише за пропорційну складову — тобто за партії.

Олена РОМАШКІНА.

МИ РАЗОМ!

Майдан — як гілка влади

Ідею Майдану, я вважаю, необхідно зберегти, розвинути і зміцнити в Україні, надавши його принципам цивілізованих форм і юридичних обґрунтувань. Цілком доцільно створити на його основі постійно діючі народні збори «Майдан». Для цього треба продумати їх структуру, принципи і регламент, наділивши правами контролю за роботою всіх гілок влади, починаючи із сільських і селищних рад і закінчуючи урядом, Верховною Радою та Президентом з його адміністрацією. Установити схеми проведення перевірок і порядок прийняття рішень за результатами.

З передданням на місця більшої кількості повноважень і фінансових ресурсів багаторазово зростає й небезпека зловживань. Тому «Майдан» потрібний як додаткове джерело інформації та відповідна гілка влади ефективного контролю за роботою чиновників усіх рангів.

Для здійснення своїх функцій можна передати народним зборам Будинок профспілок, попередньо відремонтувавши його спільними зусиллями з «Майданом».

Микола ПАВЛЕНКО.
Дніпропетровськ.

Відправ листа «За мир в єдиній Україні»

Національний поштовий оператор «Укрпошта» до Всесвітнього дня пошти оголошує всеукраїнську акцію «За мир в єдиній Україні».

Напередодні Всесвітнього дня пошти, що відзначається 9 жовтня, на всій планеті традиційно заведено писати листи. Цього року «Укрпошта» запрошує українців долучитися до акції "За мир в єдиній Україні" та написати листа з побажаннями миру та єдності.

Ці листи можна адресувати друзям і близьким або надсилати на адресу: Оргкомітет акції "За мир в єдиній Україні", вул. Хрещатик, 22, Київ 01001. Ваші листи миру та єдності будуть опубліковані на корпоративному сайті «Укрпошти» та в газеті «Поштовий вісник».

У рамках акції 9 жовтня у всіх областях України одночасно відбудеться урочисте спецпогашення поштового конверта «Україна — єдина країна».

Пошта завжди об'єднувала людей. Кажуть, що лише листи, написані власноруч, — справжні. Надішліть частинку своєї любові співвітчизникам у різні куточки України з побажаннями миру та єдності.

«Укрпошта».

Оновлений дитсадок прийняв вихованців

Відкрито новий корпус дитячого садочка № 33 у Слов'янську. Завдяки оновленню заклад додатково прийняв 75 малюків, шестеро з яких — із родин вимушених переселенців. «Ніні, коли до Слов'янська повертаються родини з дітьми, дуже важлива турбота про маленьких мешканців міста. Обласна влада докладає максимум зусиль для того, щоб дітям у цьому місті було комфортно», — зазначила заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Тамара Лук'янчук.

Із початку року створені додаткові місця в дошкільних закладах обласного центру, Макіївки, Димитрова, Дзержинська, Волновахи, Мар'їнки і Старобешівського району. За оперативними даними, під час проведення АТО в області пошкоджено 51 дошкільний навчальний заклад.

Вл. інф.

Фото надане Слов'янською міською радою.

Збитки у торгівлі з Росією компенсовуємо на західних ринках

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Утім, у зростанні експорту до ЄС є й недоліки. А саме — воно відбулося значною мірою за рахунок сільськогосподарської продукції. Натомість металургійна та машинобудівна галузі залишилися без традиційного і чи не єдиного покупця — РФ.

«Металургійний експорт в один день замістити дуже важко, але цифри кажуть самі за себе», — оптимістично прогнозував перед засіданням ради заступник міністра економічного розвитку і торгівлі — Торговий представник України Валерій Пятницький. Мало того, вже 2015-го, вважає чиновник, в більшому обсязі буде реалізовано потенціал автономних преференцій ЄС. «Минулого року ми порахували, що у 6 регіонах України експорт до Європи був більшим, ніж до Росії, а вже цьогоріч 13 регіонів мають більший експорт до ЄС і в одному регіоні цей експорт рівний. Гадаю, до кінця року така тенденція продовжуватиметься. Тобто частка експорту до ЄС зростатиме, а ось чи зростатиме обсяг, залежатиме від того, чи зростатиме економіка», — переконаний Валерій Пятницький.

У тому, що українські компанії переорієнтовуватимуться, не має сумнівів і міністр закордонних справ Павло Клімкін: «Ми розуміємо, що наш товарообіг з країнами Митного союзу падає, і падає достатньо радикально в результаті обмежень, яких ми зазнаємо через агресивні дії Росії. Ми розуміємо, у чому полягає наш потенціал та нові ідеї. Насамперед, це ратифікація та майбутня імплементація Угоди про асоціацію».

І хоч переговори під час Ради експортерів та імпортерів при МЗС відбувалися за зачиненими дверима, все ж деякими новинками у тому, як допомагатимуть бізнесу дипломати, з журналістами поділилися. А саме: у зовнішньополітичному відомстві відновлять роботу економічного департаменту. Ледь не в кожному українському представництві за кордоном з'явиться фахівець, який займатиметься питанням просування вітчизняних товарів. Це не новий рецепт. Таким шляхом йшли країни, які 2004-го вступали до Євросоюзу, так само зробила й, скажімо, Грузія, коли Росія відмовилася від її товарів. Залишається сподіватися, що такий план, який учора розробляли дипломати й представники понад 30 провідних українських виробничих асоціацій, підприємств та компаній, спрацює.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

Без неонацизму

Парламентська асамблея Ради Європи більшістю голосів відхилила пропозицію, яка мала наголосити, що українська держава підтримує неонацизм. На цій правці наполягала делегація Росії.

Як відомо, РФ позбавлено права голосу в ПАРЄ, але її депутати можуть брати участь у роботі організації та дебатах. Російській делегації вдалося знайти підтримку в комітеті ПАРЄ з рівності та недискримінації, який і запропонував доповнити резолюцію та рекомендацію ПАРЄ фразою: «Асамблея нагадує про рішення Нюрнберзького трибуналу, яке визнає злочинцями організацію SS та її складові, включаючи Waffen SS, дивізію «Галичина» та інші». «Ми просимо асамблею висловити занепокоєність активізацією підтримки неонацистських організацій», — заявила депутат від РФ Ольга Козакова.

Доповнення до резолюції не підтримали у Політичному комітеті асамблеї. І під час пленарного засідання ПАРЄ за нього проголосувало тільки 29 депутатів. Проти — 83.

Для Києва — реформи, для Москви — санкції

Рада ЄС внесла зміни до графіку тимчасового застосування частин Угоди про асоціацію між ЄС і Україною. Паралельно були представлені пропозиції щодо розширення автономних торговельних преференцій ЄС для України до 31 грудня 2015 року.

Це рішення відкладає до 1 січня 2016 року тимчасове застосування розділу Угоди про асоціацію, що охоплює торговельні питання, включаючи створення зони вільної торгівлі. «Водночас, — сказано у заяві представництва в Україні, — це рішення прокладає шлях для тимчасового застосування більшої частини решти Угоди про асоціацію від 1 листопада. Йдеться про важливі положення, які стосуються правосуддя, свободи та безпеки, включаючи боротьбу проти злочинності і корупції; збільшення співпраці у різних секторах економіки, ґрунтуючись на поступовому наближенні до нормативно-правової бази ЄС, а також фінансової співпраці».

Учора ж у Брюсселі постійні посли 28 країн ЄС оцінювали, як реалізується мирний план в Україні. Напередодні російські ЗМІ, з посиланням на джерела в Брюсселі, анонсували, що під час зустрічі, можливо, ухвалять рішення про пом'якшення чи скасування окремих санкцій щодо РФ.

У свою чергу одразу кілька заяв зробили глави та представники дипломатичних відомств країн-членів ЄС. Так, президент Чехії Мілош Земан знову назвав накладені санкції «безглуздими» і закликав їх скасувати. Питання про їх доцільність порушувала Італія. Натомість канцлер Німеччини Ангела Меркель заявила, що не бачить можливостей для скасування запроваджених ЄС санкцій, оскільки нині немає жодних гарантій, що оголошене припинення вогню може нормалізувати ситуацію на Донбасі. Глава МЗС Австрії Себастьян Курц також зауважив, що до виведення російських військ із Криму говорити про перегляд цього питання неможливо.

У підсумку посли країн-членів ЄС вирішили не скасовувати санкції.

Як отримати компенсацію за пошкоджене і втрачене майно в зоні проведення АТО

У зв'язку з трагічними подіями на сході, на жаль, багато українців залишилися без домівок. Зруйновані будинки, сотні родин без даху над головою напередодні зимових холодів — невтішна картина. Що робити українцям, чиє житло чи інше майно постраждало через бойові дії в Луганській і Донецькій областях, вирішив дізнатися «Голос України».

Є декілька сценаріїв, за якими постраждала особа має змогу отримати компенсацію:

1) з державного бюджету;
2) за страховкою;
3) через міліцію;
4) через суд;
5) з благодійних фондів.

Одразу треба зазначити, що не варто вдаватися лише до одного з них. Кожен із цих варіантів довготривалий і може зайняти у вас від декількох тижнів до року. Тому вживайте якнайбільше заходів — це збільшить шанси одержати компенсацію.

Головне — зафіксувати руйнування

Перший шлях — це **відшкодування з державного бюджету**. Таку можливість анонсувала поки що лише Донецька облдержадміністрація, пояснюючи, що відповідний проект постанови нині проходить погодження в Кабінеті Міністрів України.

У разі якщо після воєнних дій ваша квартира стала непридатною для проживання, насамперед необхідно звернутися по допомогу в районну раду за місцем проживання. Туди необхідно принести відповідну заяву, в якій ви просите відшкодувати шкоду. При цьому обов'язково необхідно додати до заяви фотозвіт руйнувань. Тобто кадри зруйнованих стін, побитих вікон, обвалених стель, пошкоджених комунікацій. Після цього спеціальна комісія райради повинна виїхати на місце для підтвердження наданих заявником відомостей. Коли комісія зробить свій висновок, документи передадуть до комісії міськради. А міськрада вже ухвалить своє рішення, яке й буде підставою для подальшої компенсації з державного бюджету. Всю координацію процесу фіксації пошкоджень і руйнувань будинків у Донецьку здійснює міська рада. Проте якщо ваш пошкоджений від бойових дій будинок розташований за межами Донецька, в іншому місті або районі, то порядок дещо інший. Необхідно звернутися безпосередньо до заступників міських голів або голів адміністрацій, які працюють у сфері житлово-комунального господарства. Через надзвичайність ситуації для складання акта про пошкодження житла залучайте співробітників ЖЕКів і навіть сусідів — нехай фіксують збитки на місці.

Використовуючи цей варіант або будь-який інший, необхідно пам'ятати, що, крім заяви, важливими будуть докази пошкодження або знищення вашого майна, а також інші документи:

1) заява про відшкодування збитків;
2) фото- чи відеофіксація пошкодження;
3) покази свідків (важливі в кримінальному провадженні або в суді);
4) акт ЖЕКу або ОСББ (якщо будинок багатоквартирний);
5) акт комісії місцевої адміністрації (при пошкодженні майна будь-якого типу);
6) акт органу самоорганізації населення (якщо заміський будинок, дача, гаражний кооператив);
7) акт незалежного оцінювача (при пошкодженні майна будь-якого типу);
8) довідка ДАІ або відділення міліції (при викраденні або пошкодженні авто);
9) документи, які підтверджують право власності на майно, а також чеки, техдокументація про придбання побутової техніки.

Можна також **звернутися до суду**: подати позов до держави (в особі координатора операції — СБУ). Необхідно подавати такий позов до Шевченківського районного суду міста Києва, долучаючи до нього якомога більше доказів. Мало хто про це говорить, але державу ніхто не звільняв від відповідальності відшкодовувати збитки, завдані АТО. Оскільки на території Донецької й Луганської областей воєнний чи надзвичайний стан не було введено, відшкодування збитків регулюється цивільним законодавством. Згідно з ч. 1 ст. 1166 Цивільного кодексу України, шкоду, завдану майну фізичної або юридичної особи, відшкодовує особа, яка її заподіяла. Оскільки використання армії, зброї, авіації, артилерії санкціоновано державою Україна, відповідальність за результати може нести сама держава (в особі координатора антитерористичної операції). Потрібно наполягти, щоб співробітники ЖЕКу, складаючи акт на місці, вказали приблизну суму шкоди. Якщо вони цього не зроблять, то можна самостійно знайти оцінювача, у тому числі через облдержадміністрацію.

Не баріться із заявою до міліції

Ще один спосіб — **через міліцію**, в порядку кримінального провадження. Для цього необхідно прийти до відділення міліції за місцем проживання й написати заяву про відкриття кримінального провадження за фактом пошкодження майна. Тут можливі кваліфікації за двома статтями Кримінального кодексу України — ст. 194 і ст. 196, які передбачають відповідальність за навмисне й ненавмисне знищення і пошкодження майна.

У деяких випадках знищення чи пошкодження майна пов'язані з розкраданням. Таке трапляється тоді, коли винна особа знищенням або пошкодженням майна намагалася приховати розкрадання. Всі ці дії формують сукупність злочинів і кваліфікуються як розкрадання і знищення або пошкодження майна.

Розкрадання і знищення чужого майна кваліфікуються за сукупністю злочинів лише тоді, коли знищено було інше, не викрадене майно. Якщо ж винний знищує те майно, яке він викрав (як речові докази), то його дії кваліфікуються тільки як розкрадання. Тоді пошкодження і знищення майна, які є наслідком розбійного нападу на власника, додаткової кваліфікації дій засудженого за ст. 194 КК не потребують.

Кримінальним провадженням також передбачено відшкодування збитків у рамках цивільного позову. Можна сказати, що він є доповненням до обвинувачення. При цьому суд може задовольнити позовні вимоги, лише ухвалюючи рішення щодо справи. Тобто, якщо, наприклад, слідство знайде викрадача авто чи побутової техніки і суд визнає його винним, то його зобов'язують компенсувати вам збитки.

Читайте уважно страховий договір

Також є можливість одержати компенсацію не з державного бюджету. Насамперед це **відшкодування за страховкою.** Найпоширеніші страхові випадки в зоні АТО — пошкодження і повне знищення майна, а також незаконне заволодіння автомобілем. Якщо ваше майно було застраховане — є шанс одержати кошти. Необхідно звернути увагу на детальне формулювання страхового випадку, а також вивчити розділ «форс-мажор».

Закон визначає тільки обставини непереборної сили, а от форс-мажори визначають саме в договорах. Справді, у стандартному договорі страхування майна в розділі про форс-мажори можуть бути зазначені воєнні дії. Але форс-мажор не є звільненням страховика від виплати, а є лише своєрідним «відтермінуванням». Тому детально вивчіть договір, що саме визначено як страховий випадок. Стандартно всі групи майна страхуються за одним із варіантів комбінації ризиків:

1) вогонь: пожежа, удар блискавки, вибух газу, падіння пілотованих літальних об'єктів;
2) стихійні явища, наїзд на застраховане майно наземних транспортних засобів;
3) пошкодження водою, у тому числі з водопровідних, каналізаційних і опалювальних систем;
4) протиправні дії третіх осіб: крадіжка, грабіж, розбій, навмисне зниження або пошкодження майна (у тому числі підпал). Тому страхова фірма зобов'язана відшкодувати таку шкоду.

Деякі страховики конкретизують, коли вони звільняють себе від виплат. У багатьох договорах зустрічається формулювання, що страховик не відшкодовує збитки, які виникли в результаті порушення громадського порядку й будь-якого терористичного акту. Однак якщо такого формулювання в договорі немає — у вас є право на виплати.

Наприклад, страхові полиси «КАСКО» майже всіх українських страхових фірм не компенсують такі пошкодження. Так, сліди від куль або вибухівки можуть бути підставою для відмови у виплаті страховки. Пощастило, так би мовити, власникам кредитних машин (і житла також) — тут страхова компенсує такі пошкодження. Але гроші в такому разі власник від страховика на руки не одержить, оскільки страховий платіж гаситиме кредит. Однак, у будь-якому разі, до страхової фірми звертатися необхідно — процес експертизи може тривати від декількох тижнів до декількох місяців, але саме вона допоможе встановити причину пошкодження авто. Якщо загоряння або самозаймання відбулося до обстрілу, то компенсацію все-таки виплатять.

І якщо, на вашу думку, висновок експертизи страховика враховує тільки «бойові» збитки, а насправді машину обстріляли вже після — несіть заяву до міліції. Це необхідно зробити, якщо з певних причин (у тому числі через бойові дії) страхова контора не працювала, ви виїхали із зони проведення АТО або була якась інша причина, яка завадила вам звернутися до страхового агента вчасно. Автовласник до заяви має також додати фотокартки. Згодом копію прийнятої заяви з контактами правоохоронця, який її прийняв, необхідно також надати страховій конторі. При цьому, щоб переконатися в результаті, потрібно самостійно замовити експертизу (і вказати про це в заяві). За неї доведеться заплатити з власної кишені — майже 250 грн. Наступний крок — звернутися до вашої страхової контори. Подаючи заяву в довільній формі, потрібно надати копію прийнятої в міліції заяви. Вона буде підтвердженням того, що ви вчасно звернулися щодо збитків, навіть якщо через бойові дії в місті відділення страхової контори не працювало.

І оскільки цей процес довготривалий, можна одразу звернутися до різних **благодійних фондів**. Деякі з них пропонують разові компенсації (матеріальні допомоги), які можуть хоч трохи допомогти у відновленні житла. Для цього благодійникам також необхідно надати докази пошкоджень — заяву в довільній формі, фото- або відеофіксацію, а в деякі фонди — акт із ЖЕКу.

Марія РУБАН,
юрист.

Люди не хочуть жити у буферній зоні

Аліна Певна, начальник відділу культури Мар'їнської РДА Донецької області, розповідає, що від обстрілів постраждав районний Будинок культури. З 72 вікон вибито 68, також пошкоджено дах, площа якого 420 квадратних метрів. «Нині зібрала працівників, власними силами рятуємо те, що вціліло, — книги у бібліотеці, експонати краєзнавчого музею», — каже вона. А ще Аліна Певна розповіла, як врятувала український прапор: «Прийшли бойовики на прізвиська Чемерис, Соболь, Грек, зірвали український прапор і хотіли його спалити. А я як закричу: не чіпайте, він у мене на балансі стоїть!» Жінка також пригадує, як 24 травня давала інтерв'ю французькому телебаченню, журналістів забрали бандити, але потім звільнили. Жінка каже, що результати референдуму підтасували. Багато людей голосували не за приєднання до Росії, а проти міфічних «бандерівців». Подруга Аліни Наталя теж голосувала за «ДНР», але до Росії не поїхала, живе зараз у Київській області. Кілька людей поїхало на Урал, але повернулися. Одні дід із бабою теж поїхали туди, а їм місцева влада повідомила, що квартири їм ніхто не дасть, пенсії теж, і відправила до будинку пристарілих. Змогли повернутися додому, отримали пенсію. Дід каже, що даремно повірив усіляким губарєвим.

Аліна Певна каже, що не хоче жити в буферній зоні, в якомусь невизначеному просторі, та просить українських солдатів не залишати Мар'їнку.

Начальник відділу культури Мар'їнської РДА Аліна Певна та боєць 20-го батальйону територіальної оборони Валерій Темненко.

Олександр КЛИМЕНКО.
Фото автора.

Завідувач районної бібліотеки Марія Горбач показує дірку в стелі будівлі.

Вживайте якнайбільше заходів — це збільшить шанси одержати компенсацію

Курс з нюансами і котли з бонусом

БАЛАНС ТИЖНЯ

**** Курс гривні на міжбанківському ринку у вівторок досяг чергового історичного мінімуму — 15 грн./$, а в середу обвалився до 12,95 грн./$ — про феноменальний камбек (повернення).***

****Нацбанк встановив низку суворих обмежень на валютному ринку — про капосні і приємні нюанси.***

****Уряд прийняв постанову про заохочення до переходу підприємств теплової генерації з газу на альтернативне паливо — про точку опори.***

Стрибок з валютного коридору

Вадим Гетьман, чий підпис благословив гривню у світ, казав, що, звинувачуючи у непрофесійності Нацбанк, ви тим само звинувачуєте у тому купу комерційних банків. Час переконав, що так і є. Не дивно, що спільні наради керівників держави за зачиненими дверима з представниками найпотужніших банків, на кшталт тієї, що відбулася звітного тижня, зазвичай вражають своєю результативністю.

Нинішню скликали не випадково: стрімке знецінення гривні загрожує самій банківській системі обвалом проблемної заборгованості, Нацбанк доволі незграбно почав усувати надлишковий попит валюти, а вересневий відплив депозитів тільки на війну не списати. При тому, що переважна більшість найбільших банків в країні потребує докапіталізації, відтік депозитів цього місяця сягнув уже 30 відсотків загального обсягу пасивів. Чи не говорили, бува, в Нацбанку про мораторій на дострокове зняття депозитів? Думаю, що навряд, бо це означало б поставити під сумнів головний постулат щодо професіоналізму.

Важко не погодитися з Прем’єр-міністром Арсенієм Яценюком: на сьогодні нема економічних передумов для такої глибокої девальвації, про що свідчить, зокрема, сальдо торговельного балансу країни. І хто б заперечив, що Нацбанк і уряд спроможні забезпечити курсовий камбек (повернення) до адекватних 13,5 гривні за долар США!

Може, той, хто спостерігав позаминулого тижня за валютним аукціоном, який кинув тінь недовіри між деякими комерційними банками і регулятором? Попри домовленість про торги за адекватним курсом, кажуть, Нацбанк несподівано зробив відсікання на вищому курсі долара, відкинувши інші заявки. Отже, замість продати для покриття надлишкового попиту 100 мільйонів доларів США, продав лише 45,5 мільйона, по суті підтримавши девальваційний тренд. Однак пройшла нарада за зачиненими дверима Нацбанку — і уже наступного дня гривня відвоювала у долара 2 гривні — феноменальна дієвість банкірського зібрання!

Підсумую: **курс долара США повернуть до прийнятного рівня. Нацбанк різко посилив контроль за контрактами імпортерів, почав активніше усувати надлишковий попит на валюту. Зрештою, я дотепер не сумніваюсь у ділових якостях регулятора, якого війна на Донбасі екзаменує знеструмленням, зневодненням і т. д. Йдеться про інше. Жодні стандарти, регламенти і нормативи у банківській справі не підмінять людський чинник — вимогливість, принциповість, відповідальність... Саме тут щось негаразд, якщо двічі на рік доводиться рятувати курс гривні від падіння. За відсутності на те поважних економічних причин.**

Подзвони мені, подзвони...

Залишаються нюанси. Скажімо, заборона купувати понад 220 доларів США на день обмежує доступ до валюти громадян середньої руки, які тримають на собі споживчий ринок. І навпаки — не обмежує тіньовий ринок обміну валют. Це вже не кажучи про те, що неадекватний курс гривні веде до цінової дестабілізації на товарному ринку.

Однак, будьте певні, банкіри все враховують, бо для них нюанси — це ризики, які справляють неабиякий вплив на стан ділової активності і надходження в країну валютної виручки. Так, оголошуючи заборону на здійснення розрахунків в іноземній валюті за імпортними операціями (без завезення товару на територію України), регулятор одразу ж відписав листа комбанкам щодо винятків — це не стосується туризму, транспорту і зв’язку. А про узгоджений у вузькому колі провідних банків курс долара сповістили банківському загалу телефоном. Ще б до усіх бізнесменів додзвонитися, щоб вони не закладали у ціни своєї продукції інфляційні ризики, спричинені слабкістю національної грошової одиниці.

Підсумую: **найпомітнішою постаттю цього тижня став, поза сумнівом, міністр фінансів Олександр Шлапак, який не тільки пообіцяв швидко повернути курс долара до оптимального рівня (13,00—13,5 грн./$), а й дотримав свого слова. Окрім того, Мінфін ще і вчасно сплатив 75,313 мільйона доларів США купонного доходу за облігаціями держпозики 2010 року. Також нюанс, але дуже важливий — країна сумлінно обслуговує зовнішні борги, а отже, заслуговує на довіру інвесторів, і спроможна запобігати будь-яким проявам дестабілізації на валютному і товарному ринках.**

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

Глава Держенергоефективності Сергій Савчук:

«Механізм стимулювання населення дуже прозорий та доступний: пересічному громадянину для отримання 20-відсоткової компенсації тіла кредиту достатньо буде обрати котел, принести в Ощадбанк рахунок-фактуру та укласти кредитний договір».

Стимули по сезону

Що стоїть за гіпотетично можливою дестабілізацією, найгостріше зараз відчувають енергетики. Бо для того щоб пройти опалювальний сезон більш-менш вдало, їм належить закуповувати за тверду валюту природний газ, вугілля, мазут. Для них валюта — точка опори. Глава НАК «Нафтогаз України» Андрій Коболєв не відкидає, що Росія може припинити транзит газу через Україну. Як на мене, не наважиться : що як Європа це переживе і тоді незамінність «Газпрому» поблякне?!

У будь-якому разі це тільки додає ваги постанові уряду щодо стимулювання заміщення природного газу в процесі вироблення теплової енергії для бюджетної сфери. Вона не тільки спрощує механізм тарифоутворення, а й зрівнює «у тарифних правах» приблизно 1 мільярд кубометрів газу з альтернативними джерелами теплової енергії.

Це не перший урядовий документ, спрямований на стимулювання альтернативних джерел енергії, але такий, що найвиразніше ілюструє мету — **створити надійну платформу для ефективного заміщення природного газу.**

Глава Держенергоефективності Сергій Савчук на засіданні уряду висловив упевненість, що за три роки країна навчиться забезпечувати населення та бюджетну сферу власними енергоресурсами. Держава сприятиме кредитною підтримкою заміну газових котлів.

Уже підраховано, що вже цього року такою нагодою може скористатися 34 тисячі домогосподарств. Але і тут є нюанси: далеко не усі домогосподарства підтвердять Ощадбанку належну платоспроможність.

Теплогенерувальні підприємства, відмовившись від газу, одержуватимуть компенсації за різницю між фактичною собівартістю тепла та тарифом на постачання тепла населенню. Отже, держава фактично перебирає на себе збитки підприємств, які віднайдуть альтернативу природному газу. Це — професійне рішення, бо воно зацікавить інвестора неодмінно.

Сергій ВЛАД.

У сесійній залі панував безлад і закони вулиці: про знедолених забули

Перше пленарне засідання 27-ї сесії Рівненської обласної ради минулої п’ятниці, як ми уже повідомляли, розпочалося із запізненням на півтори години і проходило дуже складно.

А все тому, що активісти однієї з радикальних організацій, представники якої балотуються кандидатами до парламенту від Рівненщини, організували цькування депутатів-регіоналів, давши їм термін два тижні, аби скласти свої депутатські повноваження. А те, що до початку сесії до приміщення, де вона проходила, підтягнули контейнер для сміття, наштовхувало на думку, що вони ще й збираються покатати на ньому когось із депутатів. Ховаючи свої обличчя за балаклавами та пов’язками, що наштовхувало на певні роздуми, вони все-таки гуртом кинули у контейнер одного з депутатів з числа керівництва обласної ради. Діяли гуртом, оскільки боялись, як це личить справжнім чоловікам, помірятись з ним силою один на один, оскільки той має високі регалії у такому виді спорту, як боротьба.

По сесійній залі говорили, що останнім часом між головою Рівненської облради Михайлом Кирилловим та його першим заступником Олександром Данильчуком пробігла чорна кішка. Тож ситуація із катанням на контейнері виникла не просто так... Зрештою, цього дня довелося несолодко і голові Рівненської обласної ради Михайлу Кириллову, якому його колишні однопартійці з «Батьківщини» намагалися висловити недовіру.

Узагалі ситуація, яку створювали активісти в балаклавах, наштовхувала на думку, що демократію вони сприймають як вседозволеність, тоді як у демократичних країнах, до чого прагне Україна, не заохочують приниження людської гідності. Люди мислячі, які не ведуться на такі дешеві агітки, теж зробили для себе висновки: хто є хто, а відтак навряд чи проголосують на наступних виборах за радикалів, які, принизивши людську гідність одного, зможуть так вчинити і з будь-ким іншим. Хоча права захисту своєї честі і гідності у судовому порядку у нас в Україні ще ніхто не відміняв. Чи не тому молодики ховали свої обличчя, аби уникнути відповідальності за свої дії?..

Тим часом мітингували і будівельники — вимагали, щоб з ними розрахувалися за виконані будівельні роботи, а представники громади села Курозвани Гощанського району — мами з малюками — вимагали, аби у їх селі нарешті відкрили дитсадок. Він уже рік не «заселяється» тільки тому, що держава заборгувала будівельникам 1,2 мільйона гривень.

Були у залі й онкохворі, люди, які потребують програмного гемодіалізу. Чекали, допоки депутати розглянуть питання, без перебільшення, їх життя: зміни до бюджету, щоб профінансувати закупівлю променевої трубки для комп’ютерного томографа Центру променевої терапії обласного онкодиспансеру; збільшити фінансування Центру гемодіалізу при Рівненській обласній клінічній лікарні, оскільки зросла кількість хворих та вартість медикаментів для його проведення.

Чекали у залі і представники громади Костополя, бо сесія мала розглянути питання надання з обласного бюджету фінансової допомоги для ліквідації наслідків смерчу, що пронісся над містом 22 вересня і позривав дахи, пошкодив господарські будівлі у близько сотні родин...

Але після кількох розглянутих питань робота сесії загальмувалася, оголосили коротку перерву. Однак після неї пленарне засідання не продовжилося. Тоді головуючий оголосив про те, що наступне пленарне засідання переноситься на вівторок, 30 вересня.

Тим часом Рівненська обласна рада розіслала електронною поштою повідомлення представникам ЗМІ про те, що пленарне засідання облради у вівторок не відбудеться. Мовляв, попередньо зателефонувавши депутатам, готовність взяти участь у сесії висловили лише 34 депутати із 77. Щоб приймати рішення, потрібно 41 голос (більше, ніж половина загального складу ради, який становить 80 людей). Дехто з депутатів пояснив свою відсутність відрядженням, хворобою. Але приватно, так би мовити «не для преси», багато хто говорив про те, що не мають бажання працювати у таких нестерпних умовах, які були минулої п’ятниці у сесійній залі, де панував безлад і закони вулиці.

Тож онкохворим та хворим, які потребують програмного гемодіалізу, які щодня борються за своє життя, доведеться почекати, коли ж все-таки спроможуться розглянути їх питання депутати. Було б не зайвим згадати про цих знедолених людей і активістам-радикалам, які перешкоджали роботі сесії своєю передвиборною активністю. Адже Рівненщина живе не лише виборами, а й має чимало нагальних проблем, які потрібно вирішувати обласному депутатському корпусу та обласній владі. Оцінку ж депутатам дадуть мешканці області на виборах.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

В Івано–Франківському кінотеатрі «Люм'єр» 3 жовтня стартує Тиждень українського кіно на підтримку режисера Олега СЕНЦОВА. Глядачі зможуть переглянути україномовні фільми, що були представлені на міжнародних кінофестивалях. Кошти від продажу квитків перерахують родині режисера, який за надуманими звинуваченнями досі перебуває у московському СІЗО, *передає наш власкор Галина Брухаль*

Чи можна нагодувати учня за чотири гривні?

«Що на тарілці у школяра?» — флешмоб під такою назвою відбувся на Театральному майдані Тернополя

Ініціатор його проведення — громадська організація «Пліч-о-пліч заради майбутнього» — продемонструвала чотири піали, в яких були дрібка чаю, жменька пшеничних круп, щось віддалено схоже на котлету (найімовірніше — підсмажений окраєць хліба) і ложка капусти. Саме з таких інгредієнтів формується сніданок учнів 1—4 класів тернопільських шкіл.

Чи можна наїстися? Запитання риторичне. Міська влада Тернополя виділяє на харчування молодшого школяра 4 гривні. Для порівняння: в Івано-Франківську та Києві на харчування учня витрачають 7 гривень, Одесі — 6,10 грн., Дніпропетровську — 6,24 грн. В акції, крім активістів, взяли участь батьки, дідусі й бабусі школярів. Учні молодших класів малювали на асфальті продукти, які б вони хотіли бачити на своїй тарілці.

«Ходжу до школи і знаю, чим там годують учнів: пісна каша, капуста, прозорий супчик. А батьки за такий сніданок доплачують ще дві гривні, — каже Тетяна Куба. — Краще б ті гроші, які влада викидає на фестивалі, святкування, всілякі забаганки, виділяли на харчування дітей, адже це — майбутнє держави».

«Голодна дитина — це влади провина», «Заробляєш на туристах, то подбай, що дітям їсти» — плакати з такими гаслами принесли учасники акції. Тим часом представники влади вважають, що харчування цілком задовільне, діти навіть залишають їжу в тарілках. Може, тому й залишають, що несмачно?

«Нещодавно я була у садочку №18, — виправдовується заступник начальника управління освіти і науки міської ради Раїса Сауляк. — Там порції навіть завеликі. Крім того, треба враховувати, що багато дітей мають алергію, тому їм не всі фрукти підходять. Ми не зможемо змінити ситуацію до кінця фінансового року. Можливо, у бюджеті на наступний рік депутати врахують побажання батьків».

Учасники акції прийняли звернення до міської ради з проханням звернути увагу на харчування у школах. Чи почують?

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімку: діти малюють те, що хотіли б бачити на своїй тарілці.

Фото автора.

Опалювальний сезон — за індивідуальним графіком

Початок опалювального сезону буде встановлено індивідуально в кожному місті й районі. Більшість населених пунктів отримають тепло 15 жовтня. Про це повідомили в департаменті житлово-комунального господарства Донецької обласної державної адміністрації.

За інформацією департаменту, в регіоні готовність до зими становить понад 80 відсотків, у тому числі теплового господарства — 91 відсоток, житлового — 85 відсотків, водогінно-каналізаційного — 73 відсотки. У 15 містах і районах області підготовку стримують бойові дії. Головна проблема — значна кількість зруйнованих будинків: їх — 4584. Пошкоджено також 42 котельні.

Перешкодою також є відсутність води у водогонах частини населених пунктів. Як заповнити опалювальні системи, вирішуватимуть у кожному місті окремо. Наприклад, у Курахову воду візьмуть із місцевого водосховища. В деяких інших населених пунктах використають альтернативні джерела. Однак комунальники таки сподіваються на запуск каналу. Для його відновлення потрібно майже 190 мільйонів гривень.

Андрій СЕРЕДА.

Донецька область.

Вдосконалюють знання рідної мови

Уже другий рік поспіль жителі Кіровограда мають змогу відвідувати «Безкоштовні курси української мови». Цьогоріч на заняття записалося понад півсотні осіб.

Підтримують проект викладачі Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Зокрема — професор Василь Марко та декан філологічного факультету Людмила Кричун. Те, що люди вирішили вивчати рідну мову, є кроком до продовження формування нації, переконані вчені.

Цьогорічний проект підтримав і кандидат педагогічних наук, один із ініціаторів проекту на Кіровоградщині, голова обласної організації «Просвіта» Олександр Ратушняк.

Показово, що слухачем курсів став житель Антрацита Луганської області, який тимчасово переїхав до обласного центру.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоград.

ФОТОФАКТ

Миколаївському клубу юних моряків виповнилося 55 років. Нині тут займаються 630 школярів. На березі Інгулу в дітей є свій флот, у класах — діючі моделі й агрегати. Привітати ювілярів прийшло чимало гостей. Були серед них і ті, хто свого часу займався в клубі, а тепер там навчаються їхні діти. Свято супроводжувалося виступами самодіяльних колективів міста.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

День народження народної республіки

Сьогодні в Китаї відзначають 65-ту річницю створення народної республіки. Святкувати день народження КНР у Піднебесній будуть до 7 жовтня. Саме 1 жовтня 1949 року на мітингу на площі Тяньаньмень у Пекіні було проголошено створення КНР, а 2 грудня того ж року центральний народний уряд видав постанову про оголошення 1 жовтня національним святом. Раніше, в 1950-ті роки, обов'язковим елементом урочистостей був грандіозний військовий парад на площі Тяньаньмень у Пекіні. Після 1959 року було вирішено проводити паради тільки на круглі дати, але через початок «культурної революції» їх скасували зовсім, і лише 1984 року, до 35-ліття КНР, перед трибунами головної площі країни знову пройшли війська й техніка.

Святкування дня створення Китайської Народної Республіки триває п'ять днів (цьогоріч — сім). Це один з трьох «золотих тижнів», які щороку проводять у Китаї (разом зі святкуванням Нового року за місячним календарем й Першотравня). У центральних парках столиці 1 жовтня відбуваються народні гуляння за тим само сценарієм, що й 1 травня, ввечері влаштовують великий феєрверк.

Сьогодні святкування 65-ліття утворення народної республіки затьмарені подіями в Гонконгу. Напередодні там почалися масові протести. Прес-секретар Міністерства закордонних справ КНР наголосила, що акції непокори в Гонконгу — це питання внутрішньої китайської політики, і застерегла інші країни від втручання в конфлікт.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Розвиватимуть соціальне підприємництво

До п'ятірки переможців конкурсу програми соціальних інвестицій «Україна — житниця майбутнього», проведеного компанією «Монсанто Україна», потрапила Житомирська обласна громадська організація людей з інвалідністю «Молодь. Жінка. Сім'я». Учасники програми пройдуть підготовку і отримають фінансову допомогу для створення майстерень з обслуговування і ремонту побутової техніки в сільській місцевості. Загалом буде створено п'ять пілотних майстерень. Відбір відбуватиметься на базі Житомирського вищого училища-інтернату для людей з інвалідністю.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

У банку «Демарк» — тимчасова адміністрація

Тимчасову адміністрацію призначено в чернігівському банку «Демарк». Про це повідомив начальник управління НБУ в області Леонід Волошок. За його словами, вона діятиме три місяці. Перші виплати планують розпочати з 1 листопада. Передусім фінансова установа має розрахуватися з пенсіонерами, бюджетниками, власниками депозитів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ЦИФРА

10 млн. грн.

сплатили з початку року до обласного бюджету Хмельниччини власники ліцензій на оптову та роздрібну торгівлю алкогольними напоями і тютюновими виробами. Порівняно з минулим роком доходи казни за цією статтею збільшилися на 178 тисяч гривень, а прогнозовані надходження перевищено на мільйон гривень. Алкоголем і сигаретами в регіоні торгують майже шість тисяч підприємств.

Ірина КОЗАК.

Офіцери міліції торгували наркотиками

Трьох співробітників підрозділу боротьби з незаконним обігом наркотиків Стрийського міськвідділу міліції позбавили волі на п'ять років за незаконний збут наркотиків. Офіцери продавали наркозалежним канабіс, субітекс, амфетамін. У суді доведено отримання ними неправомірної вигоди на суму 30 тисяч гривень. Крім того, колишні правоохоронці фальсифікували матеріали справ та вимагали у наркоманів хабарі за непритягнення їх до кримінальної відповідальності.

Богдан КУШНІР.

Львівська область.

Вакарчук запросив поранених на концерт «Океану Ельзи»

Понад 25 тисяч глядачів зібрав на стадіоні у Вінниці гурт «Океан Ельзи» і його лідер Святослав Вакарчук. Місця перед сценою виділили пораненим бійцям, які лікуються у клінічному військово-медичному центрі.

На концерті звучали відомі патріотичні пісні «Вставай!», «Я не здамся без бою», «Стіна», «Майже весна» та нові твори. На завершення виступу стадіон замерехтів тисячами вогників мобільних телефонів вдячних глядачів.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

За останній тиждень у Севастополі на 6 відсотків подорожчали яйця, м'ясо — на 4, борошно — на 3 (Микола МАГДИЧ)

«Дайте нам нові мізки», —

попросили переселенці замість продуктів і одягу

Хоча не так вже й багато часу минуло відтоді, як у березні в області з’явились перші переселенці з Криму, змін відбулось чимало. До кримчан додались донеччани і луганчани. Від кількох десятків родин їх число уже розростається до тисячі. Для декого із малюків Хмельниччина відтепер стала місцем їх народження. Але чи зможе вона стати для них малою батьківщиною?

Офіційно на початку липня в області було зареєстровано трохи менше двох з половиною сотень сімей переселенців. Але насправді чимало хмельничан за час військового конфлікту вже встигли не один раз поспілкуватись телефоном із родичами, близькими, колишніми однокурсниками і просто випадковими знайомими зі східних областей. Дехто запросив до себе в гості. Дехто готовий передати назавжди стару батьківську хату у селі. Подоляни намагаються допомогти усім, чим можуть. Та часто буває так, що найбільші непорозуміння виникають не з приводу якихось матеріальних проблем, а через різні погляди на життя, розвиток суспільства і країни. І в цих дискусіях, діалогах не все так просто. Нерідко доводилось чути фразу від багатьох земляків: «Ми вже пересварились з багатьма. Усі розповіді про наше життя без скандалів, терористів, конфліктів, міфічних бандитів просто розбиваються об глуху стіну недовіри, нерозуміння, а головне — небажання чути». І це тоді, коли мова заходить навіть про найближчих людей — батьків, сестер і братів, кревних родичів, яких розвели по різних областях не різні політичні та ідеологічні погляди, а просто життєві обставини.

Не обійшлось без подібних гострих дискусій і в моїй родині. Не змогли порозумітись із друзями з Луганщини, яких знали багато літ, але чомусь тільки тепер з’ясувалось, що поняття про Батьківщину у нас зовсім різні. Важко пережили образу родичі з Донеччини, яким видалось, що ми не надто перейнялись їхньою бідою. А з іншою близькою людиною зі Сніжного ми та її діти, що живуть у Львові, намагались спілкуватись лише у визначені години, аби їй не довелось відповідати на телефонні дзвінки українською мовою у присутності сусідів чи просто перехожих на вулиці, — надто небезпечно це було... Коли починаєш глибше замислюватися над усім цим, жахаєшся. Як так могло статись? Адже це ми — одна кров, одна сім’я. Що ж то за сила, що розвела нас не просто у різні боки, а зробила ворогами? Вона не тільки ззовні. Вона у кожному з нас. Бо якщо не уміємо чути, розуміти і любити один одного, то як полюбимо свою країну?

Нещодавно вразила одна фраза, яку сказали переселенці з Дружківки: «Коли після вибуху снаряду втрачаєш все — дім та добро, яке наживали десятиліттями, це справді дуже важко. Люди залишаються без нічого в буквальному розумінні слова, і для них важлива будь-яка допомога — дах над головою, гроші, харчі, одежа... Але тільки тепер ми зрозуміли, що ще важливішим для нас є інше — мислення. Дайте нам нові мізки, щоб ми по-новому могли подивитись на все, що відбувається в країні».

Але хіба це потрібно тільки їм?

Не бійся зробити більше

Кам’янець-Подільський не залишається осторонь проблем жителів східного регіону. Район прийняв чи не найбільше родин, що залишились без житла. А нещодавно впродовж кількох днів біля великих супермаркетів провели акцію зі збору коштів та продуктів харчування для вимушених переселенців. Міський голова Михайло Сімашкевич так підбив її підсумки:

— Активність мешканців міста була досить низькою. За три дні вдалося зібрати близько двох тисяч гривень. Разом із працівниками виконкому ми закупили продукти та засоби гігієни. З 44 сімей, які приїхали до нас, маємо дві з дітьми. Їм і віддамо зібрані кошти. Це не докір, і тим більше — не звинувачення. Це лише привід задуматись кожному, що він може зробити як для цілої країни, так і для конкретної людини, що опинилась поруч.

У тому ж Кам’янці на чужу біду відгукнулося чимало людей, ділячись тим, що мають. Установи і підприємці не раз збирали кошти. Навчальні заклади надали тимчасове житло приїжджим. А скільки благодійників допомогли мовчки, не афішуючи своїх дій.

Півтори сотні людей, третина з яких — діти, прибули і до обласного центру. Кільком десяткам з них, які звернулись до міськради по допомогу, вже виділили по тисячі гривень. Десятьом оформляють документи для призначення державної допомоги. Тринадцять родин вдалось поселити у гуртожитках міста. Аби мати більше можливостей, депутати збільшили видатки за статтею «надання матеріальної допомоги» на чотириста тисяч гривень. Одне слово: кожен, як може, простягає руку допомоги. Та чи достатньо цього?

Коли поруч «треба» і «можу»

З новими благодійними ідеями виступив проект «Разом». Представляючи його, Валерій Каспров розповів, що почав працювати сайт, на якому намагаються звести разом запити біженців із тими пропозиціями, що можуть надати благодійники. І тут поле для співпраці обох сторін просто безмежне. Та головне, що акцент робиться не тільки на матеріальну допомогу, а й на можливість справді бути разом всім українцям.

— Ми зробили крок назустріч один одному, започаткувавши акції «Безпечні канікули», «Гостинний дім», «Новий старт», — продовжив Валерій. — Усі вони не можуть відбутись без взаємної підтримки і допомоги.

Так, для сорока дітей із Донбасу організували відпочинок у санаторії Макова, що в Дунаєвецькому районі. Звідти повезли їх подивитися на Хотинську та Кам’янець-Подільську фортеці. І це не тільки для розваги, а й для того, щоб діти могли зрозуміти, в якій великій, цікавій і дружній країні вони живуть.

— Майже вісімдесят відсотків населення нашого регіону ніколи не виїжджало за межі Донецької та Луганської областей, — розповів Андрій, мешканець Слов’янська, котрий тепер організовує благодійні акції для своїх земляків у Хмельницькому. — Вони не знали іншого життя, не чули іншої пропаганди, крім російської. Їм немає з чим порівнювати. Тож треба долати ці кордони, що утворились у свідомості людей.

Сам чоловік під час війни втратив свій бізнес у Слов’янську, хоча до останнього намагався залишатись у місті. Та коли почались активні обстріли, переїхав у Святогірськ, де у таборі відпочинку почали розміщувати інших біженців. Там разом із однодумцями організували зону тимчасового перебування для них. А паралельно вивозили своїми автівками людей із найгарячіших місць бойових дій.

Тепер розпочинає нову масштабну акцію підтримки земляків. Для цього у Хмельницькому буде організовано ярмарок, на який привезуть товари із Слов’янська.

— У нашому місті традиційно було поширене керамічне виробництво, — розповів Андрій. — Раніше продукцію возили до Росії. Тепер все змінилось. Ми хочемо налагодити зв’язки із українськими областями. Та й зібрані під час ярмарку кошти підуть на допомогу при відбудові звільнених територій.

До того ж під час його роботи (а триватиме вона кілька тижнів) створять близько двох десятків робочих місць, якими зможуть скористатися саме переселенці. Адже проблема працевлаштування нині для них — чи не найгостріша.

Як далі складеться їхнє життя після завершення ярмарку та й решти благодійних акцій, а вони з часом таки закінчаться, сказати важко. Людям доведеться все піднімати з руїн і в прямому, і в переносному значенні слова. Та, думається, найважче буде подолати руїни у свідомості, котрі залишились після всього пережитого. Але ми мусимо це зробити. Не очікуючи державної ініціативи та підтримки, люди починають гуртуватись, аби самим зробити щось корисне для своєї країни. Готові на вчинки, про які ще вчора навіть помислити не могли. Серед тих важких і трагічних подій, котрі нам доводиться переживати усім разом, це чи не найважчий бій. Але й перемога в ньому — найвагоміша. Бо так народжується нове суспільство, якого всі так прагнемо.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

ФОТОФАКТ

У Донецьку волонтери передали партію медикаментів до геронтологічного та неврологічного відділень Центральної міської клінічної лікарні № 6. Ліки, закуплені на пожертви корпорації «Рошен», забезпечать функціонування медзакладу приблизно на місяць.

Фото Юлії ЗОЗУЛІ
(Укрінформ).

ДЕНЬ

№ 188 (5938) СЕРЕДА, 1 ЖОВТНЯ 2014

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, без опадів. Вітер північно–західний з переходом на північно–східний 5—10 м/с. Температура вночі 5—8 градусів тепла, у південних областях — до 12. Удень 13—16 градусів тепла, на півдні країни, в Криму й на Закарпатті 19—22.

ЦЬОГО ДНЯ, 1 ЖОВТНЯ

■ **1919.** Народився Михайло Навроцький — радянський військовий льотчик, Герой Радянського Союзу (1944). ■ **1923.** Поновлено морське сполучення по лінії Одеса—Ростов-на-Дону із заходом у порти Євпаторії, Севастополя, Феодосії, Керчі, Бердянська, Маріуполя, Таганрога. ■ **1931.** На Харківському тракторному заводі ім. С. Орджонікідзе випустили перший український колісний трактор СХТЗ 15-30. ■ **1942.** Пішов із життя Марко Нещадименко — український радянський мікробіолог та епідеміолог, професор. ■ **1960.** Із конвеєра Запорізького автомобілебудівного заводу зійшов перший «ЗАЗ-965» («горбатий» «Запорожець»). ■ **1990.** У СРСР ухвалено Закон «Про свободу совісті та релігійні організації».

Ще один неординарний, ще один інфляційний

ЗАМІСТЬ ПРОГНОЗУ НА ЖОВТЕНЬ

Хто з нас не сподівається, що прийдешні вибори приведуть у парламент людей, здатних професійно відповідати на виклики, які стоять перед країною!? Таку людину можна тільки вигадати: вона жодного разу не була в супермаркеті, не тримала в руках платіжки за комунальні послуги, не відкладала гроші на старість у банку... Одне слово, важко знайти такого. З огляду на це місяць позачергових виборів буде ще одним вирішальним. І, як на мене, ще одним інфляційним. Серед головних цінових подразників виявляться надміру ослаблена гривня від початку року, адміністративно підвищені тарифи на комунальні послуги. Однак динаміку інфляції у жовтні гальмуватимуть добротна пропозиція продовольчих товарів, помірний попит і адміністративні обмеження на грошово-кредитному ринку. Отже, я вважаю, що прискорення споживчих цін становитиме приблизно 2 відсотки стосовно вересня, однак далі на такому рівні втримати інфляцію буде дуже важко.

Фіскальна стриманість. Монетарний терпець

Серпневе падіння у промисловості та банківській сфері, зумовлене воєнними діями на Донбасі та введенням капіталу, змусить дотримуватися жорсткої економії у бюджетній і фінансовій сферах. Це виразніше нятиме політику останнього кварталу року загалом і жовтня — зокрема. Отже, від влади треба очікувати адміністративних обмежень на грошовому, в тім числі й на валютному, ринку.

Системних змін чекати не варто. Бюджетні корекції на кшталт об'єднати соціальні фонди або суттєво знизити ставку єдиного внеску в 2015 році тощо, справлять враження поспішних і надміру ризикованих. А новації від Нацбанку, як-от обмежити щоденну купівлю доларової готівки еквівалентом три тисячі гривень, підняти вчетверо збір з продажу валюти на користь Пенсійного фонду тощо — хоч і ефектні, проте неефективні.

На жаль, Нацбанку забракло сміливості визнати власну провину за девальвацію гривні й теперішні очікування бізнесу. Попри фіскальну стриманість зростатиме як вартість кредитів через прагнення застрахувати інфляційні ризики, так і ставки за депозитами — через бажання банків залучити якомога більше пасивів. До слова, за сценівня гривні на понад 60 відсотків інфляція може сягнути значно більше озвучених експертами Нацбанку 19 у річному численні.

І ще. Зважаючи на критичний стан публічних фінансів, місія МВФ у жовтні не відмовить Нацбанку в проханні об'єднати видачу двох наступних траншів кредиту «stand by», що стане сигналом для збалансування попиту і пропозиції валюти та скасування тимчасових обмежень на валютному ринку, які провокують черговий сплеск на обмінному ринку.

Високий врожай — надійний запобіжник

Цьогорічне подорожчання долара США випробовує на міцність вартість сільськогосподарської продукції. Від початку року вона додала в цінах, як на мене, приблизно 15 відсотків (м'ясо та м'ясопродукти подорожчали дещо більше, ніж продукція рослинництва). Але, що найгірше, підсилила спекулятивні настрої.

Відносна рівновага на валютному ринку, яку здобули вже у вересні, має вгамувати ціни на бензин, на користь їхньої помірної динаміки також працюватиме згасаючий попит і низькі європейські ціни.

Рясний врожай справлятиме менший вплив на індекс споживчих цін жовтня, ніж торік, через подорожчання імпортного асортименту товарів. Але, як на мене, цілком достатній, аби стати запобіжником надмірної інфляції.

Не менш вагомим антиінфляційним чинником залишиться низький рівень попиту на споживчих ринках, зумовлений помірними доходами і прагненням заощаджувати. Я не виключаю, що в жовтні загальний товарообіг встановить рекордний річний мінімум. Із середньою заробітною платою у 3,5 тисячі гривень і підвищеними тарифами на комунальні послуги на більше розраховувати майже можна лише теоретично.

Яку погоду обіцяють «непроди»

Згідно зі статистикою, в структурі роздрібного товарообігу частка українських товарів в першому півріччі зросла майже до 60 відсотків, однак серед непродовольчих товарів найвищим попитом користувалися традиційні автомобілі та взуття. Падіння продажів через зростання цін спостерігалося не тільки в сегментах телекомунікаційного обладнання, а й меблів, будматеріалів та ювелірних виробів. Якщо врахувати, що питома вага вітчизняних товарів переважає імпортний асортимент на мізерні 10—15 відсотків, то загалом очікувати на сплеск споживчого попиту на «непроди» щонайменше наївно, а відтак їхній внесок в індекс споживчих цін буде незначний. До того ж попит на товари тривалого споживання гальмуватиме обмеження купівлі валюти еквівалентом 3 тисячі гривень.

Неординарність жовтню надають позачергові вибори і... житлово-комунальні послуги, тісно пов'язані з цінами на енергоносії та доходами домогосподарств. У жовтні споживання газу та електроенергії у комунальному секторі зросте — домогосподарства реально відчують наслідки подорожчання газу навесні, а електроенергії — улітку. Доведеться «розкошелитися» по-дорослому. Дефіцит у газовому балансі країни збережеться і на період опалювального сезону, через що вже зараз у НАК «Нафтогаз України» визріває рішення вирівняти ціну на природний газ для промисловості з тарифами для населення. Я думаю у жовтні на це уряд не зважиться, бо, **по-перше,** під вибори такі непопулярні рішення не приймають, **по-друге,** й без того не за горами чергове підняття вартості енергоносіїв.

Сергій ВЛАД.

Мал. **Георгія МАЙОРЕНКА.**

Сезонного здешевлення овочів на Херсонщині не відбулося

Не збуваються мрії домогосподарок Херсона після завершення збору врожаю задешево зробити запаси овочевої консервації. Якщо в минулі роки на початку осені вартість вітамінної продукції з «борщового набору» в нас і справді різко знижувалася, то нині в сезон вона, навпаки, зростає, причому дуже різко. За оцінками міського управління споживчого ринку та сфери послуг, лише протягом двох останніх тижнів капуста на ринках подорожчала на 35 відсотків, буряк — на 44, картопля — на 23, а морква — взагалі майже наполовину.

На додачу впала ще й купівельна спроможність багатьох родин: зарплатні борги на Херсонщині з початку календарного року також збільшилися загалом на 7,9 мільйона гривень — до 18,8 мільйона гривень (дані Головного управління статистики в Херсонській області). Й понад третину цих боргів припадає саме на підприємства Херсона.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

СПОРТ

Першокурсник став чемпіоном світу

Юний шахіст із Миколаєва Олександр Бортник став чемпіоном світу на турнірі, який проходив у місті Дурбані (ПАР). У групі «юнаки до 18 років» взяли участь 74 особи. Як повідомили у федерації шахів Миколаївської області, Олександр набрав 9,5 очка й без єдиної поразки виборов першість.

Чемпіон — студент першого курсу Національного університету кораблебудування ім. адмірала Макарова. Він родом із відомого своїми талантами села Олександрівка Вознесенського району. Тренує шахіста Роман Хаєцький.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

Наші на п'єдесталі

Тайський бокс. Краків (Польща). Чемпіонат Європи. Муай-тай серед дорослих, юніорів, юнаків та дітей.

У змаганнях дорослих золоті медалі здобули українці: Олег Гута, Роман Вагілевич, Владислав Микитась, Костянтин Трішин, Михайло Василіогло, Олег Приймачов, Ганна Молдавчук та Анастасія Шармонова.

Лише результати

Футбол. Першість країни. Друга ліга. Матч 10-го туру. «Оболонь-Бровар» (Київ) — «Кремінь» (Кременчук). 2:1.

«Черкаський Дніпро» — 20 очок, «Оболонь-Бровар» — 19, «Кремінь» — 17, «Кристал» (Херсон), «Реал Фарма» (Овідіополь), «Скала» (Стрий) — по 15, «Арсенал-Київщина» (Біла Церква) — 13, «Шахтар-3» (Донецьк) — 10, «Енергія» (Нова Каховка) — 6, «Макіїввугілля» — 4.

Македонці назвали склад

Тренер збірної Македонії Бошко Джуровський оголосив список гравців на відбірні матчі проти Люксембурга та України (12 жовтня у Львові).

Воротарі — Томе Пачовський («Мехелен», Бельгія), Андрейа Єфремов («Металург», Скоп'є), Дарко Тофіловський («Кошице», Словаччина); **оборонці** — Ванче Шиков («Аустрія», Австрія), Даніел Мойсов («Бран», Норвегія), Ардіан Цуцулі («Партізані», Тірана), Дарко Велковський («Работнічкі»), Дарко Глішич («Вардар»), Стефан Рістовський («Парма», Італія), Александар Дамчевський («Бреда», Нідерланди); **півоборонці** — Арійан Адемі («Динамо», Хорватія), Мугамед Демірі («Санкт-Галлен», Швейцарія), Маріан Радеський («Металург», Скоп'є), Нікола Глігоров («Вардар»), Александар Трайковський («Зюльте-Варегем», Бельгія), Стефан Спіровський («Бероє», Болгарія), Муарем Муарем («Карабах», Азербайджан); **нападники** — Агім Ібраїмі («Марибор», Словенія), Адіс Яговин («Крилья Совєтов», Росія), Йован Костовський («Леувен», Бельгія), Крсте Велкоський («Сараєво», Боснія), Бесарт Абдурагімі («Локерен», Бельгія), Мірко Івановський («Клуж», Румунія).

Дати і час найближчих турів УПЛ

Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. **8-й тур. 3 жовтня.** 19:00. «Волинь» — «Ворскла».

4 жовтня. 14:00. «Олімпік» — «Карпати». 17:00. «Зоря» — «Говерла». 19:30. «Чорноморець» — «Металург» (Донецьк).

5 жовтня. 14:00. «Іллічівець» — «Дніпро». 17:00. «Металіст» — «Металург» (Запоріжжя). 19:30. «Динамо» — «Шахтар».

9-й тур. 17 жовтня. 19:00. «Шахтар» — «Волинь».

18 жовтня. 14:00. «Металург» (Запоріжжя) — «Олімпік». 17:00. «Ворскла» — «Металіст». 19:30. «Говерла» — «Динамо».

19 жовтня. 17:00. «Карпати» — «Іллічівець». 19:30. «Металург» (Донецьк) — «Зоря». 19:30. «Дніпро» — «Чорноморець».

Над номером працювали: Марина КРИВДА, Алла ДОДАТКО, Наталія ЯРЕМЕНКО.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 37618

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

